УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ
одинокий український католицький тижневик у Канаді.
Виходить у Вівторок в Едмонтоні під ч. 10012-109 Стріт.
Річна передплата $2.00
Телефон 25708.

УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ
UKRAINIAN NEWS

UKRAINIAN NEWS
Published Every Tuesday by the
UKRAINIAN NEWS PUBLISHERS LIMITED
10012-109th Street, Edmonton, Alberta
Phone 25708.

Vol. XIII. No. 47. Edmonton, Alberta, Tuesday, November 19, 1940. Едмонтон, Алберта, понеділок, 19. листопада, 1940. Число 47. Рік XIII.

Блискуча Британська Побіда над Італійською Фльотою

МОРСЬКІ ЛІТАКИ ЗНИЩИЛИ ІТАЛІЙСЬКІ ПАНЦИРНИКИ І КРУЖЛЯКИ В ТАРАНТО

Комунікат британської адміралції з 13 листопада подав, що британські морські літаки порозбивали і зробили нездатними до служби найбільші кораблі італійської фльоти в военно-морськім порті Таранто.

Британські літаки важко ушкодили два дреднавти і мабуть третій, два кружляки, і два помічні кораблі. Після того Італійцям осталося в чинній службі тільки три панцирники.

Вся італійська фльота мала два панцирники по 35,000 тон містоти і чотири панцирники меншої величини. Крім того два 35,000-тонові були в будові на початку війни.

Італійська фльота від початку війни уникала отвертого бою на морі з британською фльотою і в минулий понеділок ціла британська середземно-морська фльота приплила перед Таранто, де стояли сотки італійських военних кораблів. Британська фльота — панцирники, кружляки, контрторпедовці й інші кораблі уставилися перед портом у боеву формацію на просторі 25 миль—і ждала. Але італійська фльота не рушилася з пристані. Тоді з покладу британського кружляка-авіоносця злетіли вгору літаки і збомбардували італійську фльоту, розторощуючи пять головних італійських кораблів. Два британські літаки не вернулися. Довершивши діло, Британці відплили в сторону Греції.

Побіда під Таранто буде мати важний вплив на дальший хід війни на Середземнім Морі. Загнавши італійські панцирники до порту і там їх розбивши, Британці знищили італійські мрії про опанування Середземного Моря. Таранто дало Британії свободу рухів на Близькому Сході.

Военна Сесія Канадійського Парляменту

Надзвичайна сесія домініяльного парляменту присвячена головно справам війни, хоч будуть поставлені й інші справи. Відкриваючи сесію премієр Мекензі Кінґ сказав, що уряд дасть послам нагоду порушити всі справи, що відносяться до военних змагань Канади.

Консервативний лідер у сенаті Мієн і консервативний провідник у парляменті Генсон виступили на першім засіданні з критикою уряду за те, що на обовязковий вишкіл рекрутів призначено лиш 30 днів. До них прилучився посол Гвайт з Онтерія. Вони доказували, що 30-денний вишкіл є стратою часу і час тренінґу треба продовжити до 4-х місяців. Відповідаючи їм, міністр оборони полк. Ралстон заявив, що уряд мабуть продовжить вишкіл до 4-х місяців, однак рішення уряду буде відоме по його повороті з Англії, куди він виїде.

Преса заповідає, що в парляменті повинні бути поставлені такі запити, як: Як може Канада найуспішніше причинитися до виграння війни, на суші, морі і в повітрі? В який спосіб може Канада зробити це в найкоротшому часі? На такі питання будуть домагатися відповіді від уряду.

На одному з засідань міністр рільництва Гардинер здав звіт про свою поїздку до Англії і про заключення нової торговельної угоди. Про це подаємо окремо.

Греки Виперли Італійців до Альбанії

ПЕРЕБРАЛИ ІНІЦІЯТИВУ НА 100-МИЛЕВІМ ФРОНТІ. — ГРЕЦЬКІ І БРИТІЙСЬКІ ЛІТАКИ БОМБАРДУЮТЬ ІТАЛІЙСЬКІ ПОРТИ В АЛЬБАНІЇ.

З Атен подали телеґрами на початку минулого тижня, що Греки проломали італійський фронт на південному крилі і примусили Італійців до відступу. Південне крило італійської армії було дотепер одинокою частиною, що загналась була досить глибоко в грецьку територію. Навіть у тій частині фронту Італійці відігнані назад до альбанської границі. В цих боях мали бути винищені кілька батальонів найліпших італійських військ.

Цілий тиждень продовжувалися бої. Італійці повідомляли, що вони почали великий наступ у північнім секторі недалеко югославської границі, і що відбили Греків на цілій лінії. Але з тої офензиви нічого не вийшло, як опісля виявилося. Навпаки, самі Греки повели офензиву й відкинули Італійців здовж 100 милевого фронту. Греки окружили важне стратеґічне місто Коріцу в Альбанії, 15 миль від границі, і в суботу його зайняли. Відступаючи, Італійці запалили місто. В тім секторі велися завзяті бої від другого дня війни. Рівночасно Греки виперли Італійців з середущого й полудневого сектора, де італійські частини вдерлися були найдальше в Грецію. Новіші донесення з Атен говорять, що Греки прють від великого озера Пресба в сторону альбанського порту Вальонка.

Вислід дотеперішньої кампанії такий: Греки виперли Італійців зі своєї території до Альбанії. Лиш у кількох місцях ще залишилися італійські частини в Греції. Як подають донесення з Атен, дві італійські дивізії зовсім розбиті. Греки перебрали ініціятиву й перенесли війну до Альбанії. Італійській команді тяжко переорганізувати побиту армію. Італійці перекидають з югославянського фронту нові дивізії до Альбанії.

Дощ і дикий гористий терен були знаменитими союзниками Греків. Італійці не могли вировадити танків і важкої артилерії і своїй офензиві не дали темпа бліцкріґу. Хоробрі Греки позаймали висоти, позасідалися в лісах і перепустили італійські частини вперед вузькими гірськими просмиками. Тоді впали на італійські тили, відтяли їх від баз постачання й винищували цілі батальони.

Описуючи перебіг боїв, чужі кореспонденти подають, що навіть грецькі жінки помагали витягати гармати на позиції в горах.

Грецькі і британські літаки бомбардують італійські порти в Альбанії Дураццо і Вальону і бази постачання в Альбанії.

Військові знавці кажуть, що дотеперішні невдачі Італійців дають дуже слабі вигляди на те, щоб Італія могла здобутися на більшу офензиву проти Греції в часі зими. Високі гори покриті вже снігом. Та це ще не означає, що Греки збулися ворога і врятували свою землю перед наїздником.

Успішні воздушні напади на Берлін

Цілий минулий тиждень велися великі повітряні бої над Німеччиною і Англією. В ночі з середи на четвер Британці з успіхом бомбардували Берлін і окуповану Німцями територію. В пятницю в ночі Британці виконали великі та успішні атаки на Берлін і інші німецькі промислові міста. Одної ночі британські літаки вісім разів налітали на Берлін. В суботу знищили порт у Гамбургу.

Німці щодня нападали на Англію, крім середи. В ночі з вівтірка на середу 500 літаків заатакували 160,000-не місто Ковентрі і дуже сильно його знищили. В четвер уночі 500 літаків атакували Лондон.

Корабель "Квін Елизабет" виплив з Ню Йорку

Найбільший корабель світу, "Квін Мері", що має 85,000 тон поемности і є власністю британської моресплавної фірми, схоронився був у нюйорській пристані, щоб уникнути можливого нападу ворога. Там пробув він кілька місяців. Аж оце 12-го листопада він виплив з Ню Йорку а шлях його покритий тайною. Догадуються лиш, що його призначено для перевозу війська.

Минулого року головні польові рослини в Канаді осягли загальної вартости на суму 636,000,000 долярів.

Німці виселили 100,000 Французів з Льотарингії

Московські большевики не одинокі, що вивозять українське населення з рідних земель на Сибір і в Туркестан, а на його місце спроваджують кацапів з Росії. Таке саме робить тепер гітлерівський уряд з Французами.

З окупованих країв Альзації й Льотарингії прогнала німецька влада до Франції поверх 100,000 французького населення. Німці позволяють виселенцям взяти з собою невеличку суму грошей і найконечніші річи, а все майно залишають для німецьких кольоністів. Виселюють не тільки міське населення, але й селян.

З того приводу прийшло до гострого напруження між французьким урядом і Німеччиною. Уряд Петена заложив гострий протест і вичікує дальших потягнень німецького уряду. Віцепремієр Ляваль виїхав до Парижу на переговори з німецькою окупаційною владою, однак мала є надія, щоб Німці відкликали своє зарядження.

Кажуть, що виселювання Французів є репресією Німців на акцію французького ґенерала Вейгана, команданта армій в Африці, який заявив, що Франція не відступить нікому ні одної кольонії в Африці.

Квебекський премієр Годбу назвав у своїй промові, яку виголосив у Петфорд Майнс, тих, що критикують обовязкову службу в канадійській армії, зрадниками держави.

Гітлер Звертається в Сторону Дарданелів

Гітлер звертається тепер у сторону Дарданелів і нафтових піль в Іраку й Ірані — пише дипльоматичний кореспондент лондонського "Таймсу". Також старається спинити доплив до Британії американської зброї, яку Злучені Держави шлють тепер у великій кількости. Гітлер думає, що поможуть йому Совети в обох його бажаннях.

Гітлер мав запропонувати Сталінові спільність інтересів при вході до Чорного Моря і намовляв взяти контролю в Афганістані, а навіть в Індії. Однак можна сумніватися, чи Москва схоче зробити натиск на Туреччину, щоб вона згодилася на такий плян.

Другий німецький плян є ще делікатніший. Коли б Японія розвязала собі руки в Китаю, тоді Злучені Держави побоюючись за свої інтереси на сході Азії, могли б зменшити военну поміч Британії. Так розумують собі Німці. В Токіо німецька дипльоматія пробує звернути пляни японської експанзії в Китаю на Спокійний Океан і острови в голяндських Східних Індіях.

В Туреччині не видно поденервовання з приводу відвідин Москви в Берліні. Турки думають, що Гітлер хоче російської помочі, щоб завдати смертельний удар Британії й закінчити війну можливо якнайскорше. Знова Сталін хоче, щоб війна продовжувалася якнайдовше й тому є схильний поробити тимчасові уступки Гітлерові, не забуваючи при тім, що швидка побіда Німців у Франції викликала переполох у Кремлі.

Молотов хотів від Гітлера — думають Турки — запевнення, що Німці в дальшій війні не нарушать російських інтересів. Отже Совети будуть уникати війни з Німеччиною. Тому, по думці Турків, поїздка Молотова до Берліну була тільки советським маневром.

* * *

Японія виразно хоче замирення з Китаєм. Японська преса добачує в новій німецько-російській угоді скріплення фронту держав осі проти Британії і Злучених Держав, а також сподіється, щу буде усунена небезпека японсько-советської війни.

* * *

Політика французького уряду в Віші, що має довести до тіснішої співпраці з Німеччиною, має невеликий успіх, головно тому, що впливи провідника "вільних Французів" ген. Де Голя щораз кріпшають.

Чемберлейна поховали в вестминстерській еббі

Похорон покійного бувшого премієра Великої Британії Невиля Чемберлейна відбувся скромно і при участи невеликого числа людей. Таке було бажання вдови. Тлінні останки зложено в Вестминстерській катедрі побіч гробу колишнього премієра Бонара Лова.

НЕ ВІЛЬНО ОБХОДИТИ УРОДИН МИТРОПОЛИТА ШЕПТИЦЬКОГО!

Через Югославію прийшли вісти, що советська влада у Львові заборонила була святкування 75-літних уродин Митрополита Андрея — під загрозою, що в разі непослуху замкне всі наші церкви у Львові.

Мусоліні усунув команданта італійської армії проти Греції

З Риму повідомляють, що Мусоліні змінив головного команданта італійської армії в Альбанії і вислав на його місце заступника міністра війни, генерала Убалдо Содду. Якщо б не було іншого доказу, то ця зміна показує достаточно, що дотеперішньому італійському командантові в війні проти Греції не везло і не везе далі.

Виряжали з великою парадою

Відізд советського премієра В. Молотова з Москви до Берліна відбувся з величезною парадою, в якій взяв участь між іншим і маршал Ворошилов. На залізничу стацію прибула ціла німецька амбасада. Це перший виїзд Молотова за границі Советів.

З Віші у Франції подають урядово, що армія "Вільної Франції" захопила головний порт у французькій рівниковій кольонії в Африці.

Великі запаси поживи підуть до Англії

Міністр рільництва Гардинер повідомив домініяльний парлямент в Оттаві, що Велика Британія на протязі слідуючого року візьме харчевих продуктів в Канади, крім пшениці, на загальну вартість $105,741,000. Міністр рільництва щойно вернувся з Англії, де він заключив нову торговельну угоду з Британією. Він сказав, що Англія візьме всю канадійську надвишку свинини, вартости $69,300,000.

Крім того Канада згодилася доставити Англії 112,000,000 фунтів сира впродовж року. Далі, вивезе сконденсованого молока за $3,750,000, риби замороженої і бляшанках за $12,050,000, а овочів і меду за $4,451,000.

В справі пшениці Гардинер не заключив угоди, але виглядає, що Англія візьме 160,000,000 бушлів у слідуючім році.

Військовий вишкіл мабуть буде продовжений на чотири місяці

Міністр оборони Ралстон сказав в пятницю в домініяльнім парляменті, що уряд має в пляні продовжити 30-дневний військовий вишкіл до чотирох місяців.

Заки це станеться, сказав міністр, він хоче з першої руки почути про досвід Англії. Ходить о те, чи продовження військової служби не вплине шкідливо на военну індустрію, чи не забракне робучих рук в военній індустрії Канади. В цій справі він поїде до Англії.

Одною з причин, чому на вишкіл призначено 30 днів було те, що не було подостатком уладження. Та тепер усунено цю перешкоду і вже можна буде продовжити час вишколу. Та всеж буде ще два покликання по 30 днів: один 22. листопада, другий в початках січня.

Міністр сказав, що нема потреби побоюватися, аби забракло робучих рук в індустрії, поки не будуть покликані до військової служби старші річники.

Ми йдемо далі і готові відложити службу в війську для тих, яких їх бувші роботодавці схочуть виреклямувати для праці в военній продукції.

АВСТРАЛІЯ В НЕБЕЗПЕЦІ

Дві заяви, що вийшли з уст австралійського премієра Мензі й австралійського міністра до Японії сер Джана Летама, вказують на те, що австралійська позиція тепер дуже загрожена. У своїй радіопромові виголошеній 12 листопада, премієр сказав, що жахіття, перед яким стоїть Австралія таке велике, що багато Австралійців навіть не уявляють або не всилі уявити.

Сер Джан Летом сказав до гурта людей, що виряжав його до Токія, де він має обняти уряд австралійського міністра до Японії, що ситуація, яка розвивається на Далекому Сході, є в найвищій мірі неприятлива.

Австралійська маринарська влада, що робить доходження над походженням мін, які на австралійських водах розбили й затопили два кораблі біля Сиднею (один з них американський) приходять до переконання, що то були міни ворожі. Влада не подала до відома, чи були міни німецькі чи італійські, заявила лиш, що вони походять з ворожого джерела та що американський уряд про все поінформований. Також міни, які виловлено між Тасманією й австралійським суходолом, підкинув ворог.

1,745 літаків для Британії

Фабрики літаків в одній тільки Каліфорнії вислали до Англії 1,745 військових літаків, у тому 945 бомбовиків. Крім того сто літаків вислано до Австралії.

ВІСТИ З ДІЄЦЕЗІЇ

ВТРАТИ НА МОРІ ЗА РІК ВІЙНИ

Перший лорд адміралції А. В. Александер повідомив британський парлямент, що число торговельних кораблів, включно з рибацькими, знищених на протязі 12 місяців війни в наслідок ворожої акції, представляється слідуючо:

Британських 460 кораблів поемности 1,611,842 тон.

Союзних 103, або 475,816 тон.

Невтральних 253, або 769,212 тон.

Разом 762 кораблів, 2,855,870 тон містоти.

Залоги й пасажирів пішло під воду 3,327 осіб. Врятовано 15,635 осіб, в неволю дісталося 1,100 осіб.

Він сказав, що ворожі втрати в тім самім часі виносять 261 кораблів і 1,269,000 тон.

Ворожі літаки вбили в жовтні 6,334 Британців

Британське міністерство краєвої безпеки випустило в вівторок звіт, у якому подає, що в Злученому Королівстві згинуло від повітряних налетів 6,334 цивільних осіб. Крім цього 8,695 осіб було покалічено й вони лікуються в шпиталях.

Убитих було 2,791 мужчин, 2,900 жінок і 643 дітей жниче 16 років віку.

Покалічених і забраних до шпиталів було 4,228 мужчин, 3,750 жінок і 717 попід 16-річних дітей.

ЗЕМЛЕТРУС ЗАЙНЯВ УКРАЇНУ

КИЇВ, ОДЕСА ТАКОЖ УШКОДЖЕНІ

Великий замлетрус, який минулого тижня наробив шкоди на 10 міліонів долярів у Румунії, захопив також Україну. З Москви повідомлено, що сильне потрясення відчуто аж у Москві, а на полудні потерпіли від нього українські міста, головно Київ і Одеса. Також Буковина й Галичина зазнали замлетрусу, але зпід большевиків не може видістатися чутка навіть про таку елементарну катастрофу.

В неділю, 24 листопада, Їх Преосвященство відправлять у Монтреалі Архиерейську Службо Божу о годині 10 рано й виголосять проповідь, з нагоди празника св. Михаїла і дня Молитви, після бажання Святішого Отця.

ЖЕРТВИ ЩО ВПЛИНУЛИ ДО ЕПИСКОПСЬКОЇ КАНЦЕЛЯРІЇ ВІД УКР. КАТОЛ. ПАРОХІЙ

На Семинар:

Церква св. Йосафата, Вест Торонто, Онт. **$12.35**
(По $1.00: Н. Юречків, Н.Н.; по 50с.: К. Дзюрман, В. Капуста, П. Остапович, В. Стадник; решта дрібні жертви.)
Церква св. Михаїла, Тиндал, Ман. **$5.00**
Церква Рожд. Матері Божої, Брендон, Ман. ... **16.40**
Церква Покрова М. Б. Мавнтейн Ровд, Ман. . **15.17**
Церква Покрова М. Б. в Судбурах, Онт. **14.00**

На Катедратик:

Церква в Еґремонт, Алта. **$7.05**

Всім жертводавцям складаємо щиру подяку.

Епископська Канцелярія.

Готові бомбардувати Рим

Британський уряд дав до зрозуміння, що італійська столиця може бути в короткому часі бомбардована Британцями в такий самий спосіб, як є бомбардовані інші міста. Це має статись тому, що італійські летуни беруть участь в бомбардуванню Лондону. Як відомо, існувала свого роду тиха умова, щоб Риму не бомбардувати, тому, що він є осідком Папи, згл. Ватикану. Кажуть, що Італія на те приготована, бо про таку можливість були натяки в італійській пресі.

500,000 жінок для виробу амуніції

Британський уряд покличе до праці в фабриках амуніції 1,000,000 нових людей, з того половину жінок.

До Чого Договорились Гітлер і Молотов

КАЖУТЬ, ЩО НІМЕЧЧИНА, ІТАЛІЯ И РОСІЯ ПОДІЛИЛИ МІЖ СЕБЕ ЕВРОПУ, АФРИКУ І БЛИЗЬКИЙ СХІД

Про таємні наради советського премієра Молотова з Гітлером нічого певно невідомо. Цю загадку старається розвязати американський кореспондент берлінського бюра Ассошіейтед Прес, Луїс Лохнер. Він каже, що відповідно до німецьких інформацій Гітлер і Молотов погодилися на російський "гросравм" — або на нові величезні простори під російське панування. У сферу московських впливів включено Туреччину, Іран (Персію), Афганістан і британську Індію, тоді як Німеччина й Італія мають поділитися Европою і Африкою.

Росія мала згодитися, що не візьме більше нічого від Финляндії, а Дарданелі мають остатися при Туреччині, під умовою, що Турки будуть поводитися "прилично."

Туреччина мусить остаточно рішитися, по котрій стороні їй стати — Великої Британії чи тоталітарних держав. Гітлер і Молотов певні, що Турки стануть таки по стороні Німеччини, Італії й Росії.

Коли ж треба буде вжити додаткових арґументів, щоб переконати Турків, де є "хліб з маслом", Росія, яка має договір приязні з Туреччиною, вже сама подбає про додаткові арґументи, тобто загрозить Туркам.

Всі три спільники очевидно поділяться спадщиною по Британії, яка — на думку Молотова і Сталіна — ніби вже є поконана. Такої самої думки є Гітлер і Мусоліні.

Коли Росія схоче здійснити свої мрії про доступ до Індійського Океану через Персію або Афганістан і Індію, тоді Німеччина й Італія не будуть противитися советським плянам. А всі заінтересовані постараються довести до заключення пакту неаґресії між Советами і Японією; в наслідок того Японія також заявить, що вона є незаінтересована в територіях, які Совети уважають за свій "гросравм".

Розуміється, що це тільки здогади про вислід конференції Молотова з Гітлером. Офіціяльний німецький комунікат про вислід нарад стверджує коротко, що обі сторони з взаємним довірям погодилися у всіх справах які обох їх обходять. В такім сенсі писала про вислід конференції московська "Красная Звезда", орґан червоної армії.

Молотов приїхав до Берліну минулого вівтірка і провів два дні на конференціях з Гітлером і Ріббентропом. Замітно, що конференція відбулася без італійського міністра заграничних справ Чіяна, якого приїзд до Берліну було заповіджено. З того виходить, що або Молотов не хотів говорити з Італією, або самий Гітлер зігнорував свого приятеля й союзника Мусолінія після невдач італійської армії в грецькій війні.

Hudson's Bay Company
INCORPORATED 2ND MAY 1670
Phone 914

Вісти з Українських Земель

Лист з "Німецького Перемишля"

Американська "Свобода" подала слідуючий лист, який дістав один з американських Українців з німецького Перемишля. Він пише:

"DEUTSCH PRZEMYSL"! Таку офіціяльну назву має тепер та частина старої столиці українських князів, яка лежить по лівім березі Сяну та опинилася під німецькою займанщиною.

Тому, що в листі тім є деякі нові вістки, про які не писалося ще нічого в українській пресі, а що буде цікаве для нашого загалу, подаю його точно так, як він написаний, пропускаючи лиш імена деяких осіб та назви деяких місцевостей зі загально відомих причин. Пропускаю рівнож місця, де говориться про родинні справи.

* * *

"С... в годі вирвати з під большевії. Там робиться пекло на землі. Роблю всякі старання та неможливо. Пограничні села як Мильнів, Сливниця, Красічин, Тернівці виселили. Де вони опинилися, ніхто не знає. Інші села якось ще задержали але певним є, що цеї осени виселять також бо заборонили орати і сіяти.

Що пишуть у часописах і книжках про СССР, це може щойно десятий процент того всього, що там діється... безпардонно винищують нарід український всіма можливими способами. Багато людей постріляли, вивезли на Сибір, розлучаючи при тім родичів від дітей. Цьогорічне збіжжя не позбиране з поля. Це така большевицька господарка.

Всі бувші українські установи порозвязували, бібліотеки попалили, а видавництва переміняли на чисто большевицькі. Школи також перероблені на большевицьку систему, релігії нема, російська мова обовязкова, на університетах викладають на всіх виділах комуністичну ідеольогію й історію партії, а про правдивий, професійний вишкіл не дбають. Семинарі розвязані.

Товарів жадних не можна дістати. В дійсности нема ні текстильних, ні скіряних виробів. Навіть споживчих артикулів нема, хоч край рільничий.

Границь дуже сильно пильнують, так, що тепер втікнути дуже тяжко.

Проти релігії ведуть дуже сильну кампанію, хоча, як самі стверджують, на галицькім ґрунті вона зовсім не приймається. Священикам передше були дещо залишили, а тепер забрали всьо, що мали. Деяких вивезли на Сибір, а на церкви понакладали великі податки. Наприклад на перемиську катедру наложили 14 тисяч рублів на рік 1940. Деж їх взяти, коли Москалі попередньо всьо забрали, але нарід хотяй голий і босий зложить останнє і не допустить до замкнення церкви. По селах, де на означений час не зложили наложеного податку на церкви, позамикано церкви, але божниці всі вітворені... Наші епископи всі залишилися на своїх місцях, а Митрополит видав заборону священикам покидати своїх вірних і втікати за границю. Для Українців в Німеччині вислав епископа Лакоту, який перебуває в Ярославі. Митрополит висвятив нового епископа, в осені 1939 року, яким став ректор львівського семинаря д-р Сліпий. На випадок смерти Митрополита він мав би стати галицьким Митрополитом. Загально церква добре держиться завдяки мужній поставі Митрополита, епископів, священиків і загалу народу.

В большевії живуть люди цілий час в великому страсі, бо кожної хвилини може підїхати авто Н.К.В.Д. (давніше Г.П.У.) і забрати так, що всякий слід пропаде, що дуже часто трапляється. Ще більша нужда і голод є на Великій Україні, де за двацять років большевики винищили 13 мілйонів Українців. Це попросту жах! На кого в селі завізьметься комісар, а комісарами є переважно не-Українці, так лиши щось пропав. Ніхто по тобі сліду не знайде. От бачите, яке там життя. А ті всі, що в Америці захвалюють "рай", хай їдуть переконатися. Найбільші бувші польські комуністи вже всі повтікали з Росії.

Поляки в Галичині наробили много шкід, постріляли багато невинних священиків, около сто, а також свідоміщих людей. Виловили вони перед самою війною найсвідоміщий елемент і по дикому, по звірськи з ним обходилися. Однак і вони дістали.

В Кракові виходить часопис "Краківські Вісти" що другий день і місячник. Друкують много книжок. В Празі виходить тижневик "Наступ" і місячник "Пробоєм". В Перемишлі видає Костюк "Місіонар". Він має на Засянні українську друкарню..."

Ок.

З вістей про українське життя

Церковні справи.

Крижевацька епархія осиротіла після смерти бл. п. Владики Діонізія Нярадія і ще досі не обсаджена. Висувають на цей епископський престіл 3-х кандидатів. про кожного з них не завадить згадати для орієнтації кількома словами.

1) о. д-р Іван Вишошевич, василіянин, ректор духовної семинарії в Загребі. Це Хорват, жумберчанин; його батько був довгі літа душпастирем у Радатовичах. Як богослов, вступив ще перед світовою війною до Чина св. Василія Великого й довші літа перебував у галицьких василіянських монастирях. Опісля кілька років студіював церковне право в Інсбруці й у Римі, звідки по одержанню докторату церковного права, вернувся знов у Галичину й був професором богословя у василіянських домах студій. Кільканадцять років тому візвано його на уряд ректора згаданої семинарії, й він його досі безперерив но виконує. Пятьдесятка вже йому минула. По українськи знає дуже добре і ставиться зовсім позитивно до Українців. Його кандидатура, кажуть, найсильніша.

2) Другий, не менше поважний кандидат на крижевацький престіл, є о. Степан Сакач, ісусовець, колись латинського а тепер східнього обряду. До чзуїтського ордену вступив уже як священик. Людина талановита, широких поглядів і горизонтів. До Українців ставиться зовсім прихильно. По українськи говорить і мав теж змогу нам ближче приглянутись, бо кільканадцять років працював в Альбертині і у Дубні. Йому добігає пятьдесятка. Під цю пору є професором у папському орієнтальному Інституті в Римі. Це був би перший випадок, що єзуїт засів би на греко-католицькому престолі.

3) Хорватські національні круги висувають кандидатуру о. д-ра Янка Шімрака, Хорвата і теж жумберчанина. Йому вже шітьдесятка минула. Довгі літа він був духовником загребської семинарії, відтак крилошанином крижевської капітули, професором загребського університету, послом до білгородського сойму, і врешті є він довгі літа головним редактором часопису "Хорватска Стража", та й душею орґанізаційного руху Католицької Акції на хорватських землях. Українців знає добре і теж добре до них ставиться. З нашою духовною і світською літературою ознайомлений.

Є ще там дехто, що вже від літ чекає на епископську мітру, то його кандидатури ніхто поважно не бере. Може вже недалека майбутність принесе нам щось конкретне в цій для нас Українців такій важливій справі.

Академія в память хрещення України.

Заходом греко-католицького парохіяльного уряду в Кракові відбулося 27-го вересня в салі "Просвіти" святочна академія зприводу закінчення ювилею хрещення України. Ця академія мала відбутися тому рік, але военні події перешкодили. Наперед мужеський хор "Сурма" під проводом м-ра Улицького відспівав "Отче наш" Потім п. С. Мотало виголосив відповідний реферат про перемогу хреста й меча на землях України та про зєднання цілого українського народу в одній Христовій Церкві. Добре виголошена промова викликала помітне враження своєю актуальністю. З черги пані Марія Гірнякова (сопран) відспівала по мистецьки прегарну арію з опери Пуччінія "Тоска", молитву Тоски. Ця точка була одна з найкращих цілої програми. При фортепяні панна Марта Колтуняківна. Відомий мистець слова о. З. Зарожняк віддеклямував вірш Уляни Кравченко "Гетсемани", що викликав сильне враження. Вкінці хор "Сурма" відспівав гарно псалом Бортнянського "Услиши Господи", католицький і національний гимн, який підхотила вся саля. Гарно прибрана саля підносила святочний настрій. Саля була виповнена по береги, багато осіб слухало академію навіть в сусідніх салях. Відчувається брак більшої салі на українські імпрези в Кракові.

Проф. І. Огієнко став ченцем.

Проф. д-р. Іван Огієнко помістив в українській пресі наступну заяву: "Відходячи від світського стану й стаючи ченцем, звертаюсь до всіх з гарячим проханням пробачити мені всі мої провини, вільні й невільні, які я кому заподіяв був чи то словом, чи то ділом, чи то думкою. В завтра перестану бути Іваном Огієнком, а стану смиренним ченцем, горливим богомольцем за кращу долю українського народу, а тому вдруге і утретє уклінно прошу, всіх ласкаво пробачити мені все, в чому тільки я прогрішився, коли перед ким. Року Божого 1940; жовтня 6-го дня. Проф. д-р Іван Огієнко".

Помер ген. Сальський.

У Варшаві помер по тяжкій хворобі генерал Володимир Сальський, що займав ріжні високі становища в армії й уряді Української Народньої Республики. У роках 1919—20 був Покійний військовим міністром У. Н. Р.

Польські назви для Західньої України.

"Комуніст" з дня 1. вересня, 1940, подає, що відділ пропаганди і аґітації ЦК КП(б)У через Держнацменвидав УССР має видати 60 назв політичної літератури на польській мові для західніх областей України.

З Українського Університету в Празі

В 1940-41 шкільному році склад Академічного Сенату Українського Вільного Університету в Празі наступний: Ректор О. Мицюк, звичайний професор політичної економії; Проректор д-р І. Борковський, зв. проф. передісторичної археольоґії; Декан Фільософічного Факультету В. Щербаківський, зв. проф. археольоґії; Продекан Фільософічного Факультету д-р А. Волошин, зв. проф. педаґоґіки; Декан Факультету Преве й Суспільних Наук Л. Шрамченко, зв. проф. статистики; Продекан Факультету Права й Суспільних Наук д-р О. Гайманівський, зв. проф. історії українського права.

Засилають масово Українців в Туркестан

Тепер польська амбасада у Вашингтоні подає, що Москва посилає в Казакстан маси Поляків, Українців, Жидів, Білорусинів і Литовців.

Польська амбасада каже що із самого Львова Москва вивезла на заслання 100,000 Українців і Поляків.

Інші джерела подають, що Москва вивозить з Галичини Українців не тільки із міст але також із сіл. Усіх свідомих селян патріотів віддають на каторгу, головно в Туркестан.

Вибрано двох Українців асемблименами

В місті Ню Йорку вибрано поновно до стейтової леґіслятури з 8-го дистрикту Степана Ярему. Він одержав поверх 15,000 голосів, його республиканський противник поверх 5,000. В Ню Джерзі вибрано перший раз до стейтової леґіслятури Українця Марселя Вагнера. Обидва члени леґіслятур демократи.

На Сибір

Про відносини, які панують у Західній Україні й Західній Білорусі, які то землі дістались під большевицьке панування, трудно дістати якісь вістки. Трохи тих вісток подав один Білорус, який цими днями приїхав до Ню оЙрку. Згаданий Білорус виїхав з іБлорусі у липні й по довгих короводах удалось йому щойно тепер приїхати до Ню Йорку. Він оповідає, що большевицькі власти не хочуть мати близько німецької границі певних для них елементів і тому арештують в околицях над німецькою границею багато Українців та іБлорусів, яких предки жили в тих околицях від віків, та вивозять їх на Сибір, де тисячі їх померли від зимна й голоду.

"Найбільше людей депортували На Сибір в середині минулої зими підчас великих морозів, яких у тих околицях не було від сотки літ. Білорус цей каже, що видів, як одного дня привезено на стацію в Бересті Литовськім на 400 моторових відкритих троках людей, яких висилано на Сибір. Між цими нещасливцями були інтелігентні мужчини й женщини, склепарі, багатші селяни, залізничі робітники, священики й жінки польських офіцирів, що втікли зпід німецької окупації.

"Більшість з них дістали наказ зібратися в дорогу дві години перед виїздом. Але своїх річей вони могли забрати лиш стільки, скільки могли в руках донести.

Все, що ті люди оставляли за собою, забирали зараз переселенці з центральної Росії, яких большевицька влада засілала на прикордонні землі, а які не принесли з собою також нічого. Ту систему переселювання й мішання людей російські большевики називають "ре-едукацією жителів". У тій місцевості, де жив Білорус, забрано на Сибір половину населення, а на їх місце спроваджено ріжних оМскалів з глибокої Росії.

"Масові депортації викликали жах між населенням у містах і селах. Щоб уникнути переселення, люди піддаються з покорою усім большевицьким розпорядкам.

"Від депортованих приходить дуже мало листів. Але в тих листах, що приходили, писали, що підчас подорожі на Сибір багато депортованих померло. Багато померло також у перших тижнях побуту на Сибірі, де зима була дуже гостра.

Населення, що остало, терпить дуже страшно від зростаючих цін на засоби поживи. За Польщі звичайний робітник заробляв від 4 до 10 злотих на день. Росіяни платили ту саму платню рублями — рубель за злотий. Та коли за Польщі один фунт чорного хліба коштував 9 грошів, то за большевиків коштував 85 грошів, а білий хліб підскочив з 20 грошів за фунт до 4 рублі і 80 копіок. Фунт цукру коштував 5 разів стільки, що в Польщі, й то трудно було його дістати.

"Згідно з тим, що кажуть достовірні джерела, Москалі депортували з Західньої України й Західньої Білорусі понад 100,000 осіб. Більшість тих осіб депортували до Семипалатинска, у східнім Сиборі. З депортованих дітей померло 75 процент."

Українська Вакаційна Оселя

У филаделфійському "Шляху" читаємо:

Ростемо! За одним добутком у нашій епархії слідує другий — і то скорим темпом: Український гайскул, дівоча академія, український каледж та при нім музей, дім для старців, великий духовний семинар, духовні школи...

Все те добуте на протязі менш як одного десятиліття. А найновіший добуток і дар нашого Преосвященного Владики Константина для нашої Церкви й народу це **Вакаційна Оселя в Салісбурн Сентр, Н.Й.** Тільки посвята, любов та віддання цілого себе для услуг своєї Церкви й народу — нічо друге — спонукують нашого Преосвященного Владику Константина до таких великих дарів і жертв для нас.

Вакаційна Оселя в Салісбури Сентр це 200-акрова реальність що находиться 15 миль на північ від Литтл Фаллс і Геркімер, Н.Й. Терен там, це гориста високорівня, покрита в більшій части смерековими лісами — отже якраз місцевість, що надається на здоровляну літню оселю. В сусідстві неї находиться здоровляна санаторія нюйорського стейту. "В здоровому тілі здорова душа". Наш Преосвященний Владика цей клич розуміє і як слід його сповняє.

Людина потребує відпочинку, вільного віддиху та свіжого воздуху, щоб від часу до часу покріпитися на души й тілі. Передовсім молодь, що більшу часть року працює умово, як і старші, що занепадають на силах і потребують відпочинку, Салісбури Сентр це якраз вимріяне місце для такого відпочинку. Наша шкільна молодь як рівно ж старші в часі літніх вільних місяців зможуть користуватися цею рідною оселею.

Наразі ця вакаційна оселя якслід ще не розбудована. Цього літа повстала одна наскоро збудована домівка-кемп. В слідуючім році праця в розбудобудові нашої вакаційної оселі має поступити вперед і після наміченого пляну мається там побудувати більше домівок як також малу деревляну церкву.

В дні 4 липня, 1941 р. відбудеться торжественне благословення цеї вакаційної оселі, якого довершить наш Преосвященний Владика Константин. Програму цього торжества як і зазив до наших церковних громад, братств, сестрицтв, шкіл, товариств, хорів, спортових дружин і інших, щоб взяли в тім святі громадну участь, подасться в відповіднім часі.

о. Михайло Мартинюк,

Помер Богдан Губіцький

Убитий німецькою бомбою в Лондоні.

В годині 5 рано, дня 16-го жовтня, помер у шпиталі "Ст. Джан'с і Ст. Елизабет" у Лондоні в Англії, Богдан Мирослав Губіцький, широко знаний український скрипак, син п-ва Губіцьких з Вінніпеґу. Він упав жертвою німецької бомби в 10.30 вечером 15-го жовтня.

За тиждень Богдан мав ставитися до служби в артилерії. Хоч йому було всього 25 років, він здобув собі а притім Українцям славу талановитого українського артиста - музика. До Англії він приїхав лиш з 25-ма долярами, однак з сильною вірою в себе і з українською запопадливістю до праці. Внедовзі здобув собі стипендію до "Роял Академі оф Мюзик", де скоро відзначився зпоміж багатьох рівно ж талановитих учнів. Поза школою йому приходилося працювати тяжко на життя: не одна слабша людина була би пригнулася а може й заломилася під тими важкими обставинами.

За останній рік його обставини покращали тим, що його заанґажовано на сталі радіо-концерти через "Бритиш Бродкестінґ Корп" (BBC). На 17-го жовтня він мав грати якраз один з тих концертів.

Всюди він виступав як свідомий Українець і тим безмірно прислужився українській справі.

Полишив молоду дружину, родом Скотляндку, котра вже здобула собі славу в музичнім світі як композиторка і пяністка.

На 22 жовтня лондонська українська кольонія, що тепер складається з трьох членів, поховала молодого Богдана. Між присутніми на похороні були: Д-р Маршанд, принципал Королівської Академії; проф. Дейл, настоятель Академії; проф. Вуф, учитель і дорадник покійного; пані Ровз, жена д-ра Ровза, голови Школи Словянських Наук при Лондонськім Університеті; а також лондонський представник РКУК Степан Давидович, маляр-графік Олександер Даркович і артист-скрипак Іван Кучмій.

Польща проти Румунії

"Традиційна" польсько - румунська приязнь зачинає набирати іншого характеру. Лондонський польський уряд відкликав з Румунії свого амбасадора на знак протесту проти арештування з боку румунської влади давних польських достойників: маршала Сміґли-Ридза і Йосифа Бека, б. польського міністра заграничних справ.

69 днів на морі без харчів

До Багамських островів причалили на рятунковій лодці 2 моряки які врятувалися з розбитого німецьким наїзником англійського корабля "Анґло-Саксон".

Вони в тій лодці блукали по морі 69 днів, кормлячись морськими зелами, та ловлячи час до часу якусь рибу. Воду брали з дощевих опадів.

Вендел Вилкі задумує створити сильну опозицію

Вендел Вилкі, побитий републиканський кандидат на президента Злучених Держав, разом зі своїми товаришами нараджується над тим, щоб створити в Америці сильну опозиційну партію, яка буде тягнути теперішний уряд у другий бік від можливої диктатури. Вилкі дістав десятки тисяч телеграм від своїх виборців із запитами, що вони мають далі робити, та чи ті засади, за які він боровся підчас виборів, треба раз на все погребати. Це переконало його, що його політична робота в Америці не скінчилась із закінченням виборів, а навпаки, тепер потрібно її більше ніж перед тим, щоб спинювати гін до реґляментації, бюрократії і можливої диктатури. Вилкі задумує зорганізувати одну сильну опозиційну партію зложену з трьох частин: републиканської партії, демократів, що голосували за ним і з "Вилкі-Клюбів", яких потворилось в Америці коло десять тисяч. Всі вони задержать своє існування. Вилкі каже, що загальне число голосів даних на нього, яке доходить до 23 міліонів і є лиш на пять міліонів менше, від числа одержаного Розвелтом, вказує, що в Америці таки є поважна опозиція до теперішнього уряду.

Смерть советського ґенерала

В Москві офіційно опубліковано про несподівану смерть начальника всіх гарматних шкіл СССР, ґенерала Сергія Лебедева, у віці 51 років. Ніяких подробиць про смерть не подано, окрім того, що "помер при виконанні своїх обовязків". Такого рода повідомлення завше приховують якусь таємницю.

Знаєте цю Паню?

Певно, що знаєте! Вона представилась майже в кожнім домі Заходу цілком недавно . . . і її сердечно витали всюди, де лиш появилася й від того часу її популярність росте з кожним днем.

Вона познайомила своїх приятелів із одною з найбільших колекцій чудових убрань для жінок, мужчин і дітей . . . чудових річей для дому . . . практичних річей для фарми — які коли лиш були разом зібрані в Канаді.

Так — то є "Дівчина на Окладинці" ИТОНОВОГО Великого Осінного й Зимового Катальоґу. А як вона ще не відвідала вашого дому, напишіть до нас по копію цієї великої Книги Вартостей.

T. EATON Co LIMITED
WINNIPEG CANADA

Німці забирають найкращу частину Варшави

Кореспондентка Гелен Киркпатрик пише до "Ню Йорк Таймс"-у, що Німці розділили Варшаву на три райони і забирають собі відбудовану та найкращу частину міста, хоч є їх у місті тільки 50 тисяч.

Д-р Йосип Пеленський.

Наша Традиція

Де поділися скарби української культури

(Докінчення)

Військова традиція.

На дні національної традиції лежить наука: пізнати й наслідувати предків у їх чеснотах і добрих, щасливих поступках, а виполювати й відкинути від себе їх хиби. Звертаємо притім увагу на головну прикмету, на здібність повної посвяти, бо від того залежить розвій нації, її оборона, а навіть дальше існування. З тої прикмети виростає чеснота найбільша — лицарство й геройство, себто здатність нації у важливий момент постояти за себе й оборонити себе. Тої одної чесноти ніякими іншими чеснотами надолужити не можна. Сама свідомість і почування її робить націю, навіть побіджену, відпорною і кріпкою, зате брак її зводить націю на етнічний складник, що всякає поволи в інші нації. Коли геройство є проявом виїмковим, то лицарство побудоване на свідомости і тверезім рахунку, мусить бути загальне й переймати всі шари нації.

Сьогодні культурні народи почитають своїх героїв і лицарів ще більше, як колись. І не тільки те. Вони старанно визбирують памятки военні й переховують в окремих военних музеях, плекають військову традицію. Военні музеї має Англія (що взагалі й докладно зберігає старі звичаї), має і Франція, Німеччина, Чехія і всі культурні народи. Окремий в Рапперсвілі в Швейцарії. Що до Поляків, треба підкреслити, що геройство й лицарство вшановували вони вже віддавна й на зразках тої традиції виростала їх молодь. Хто хоче про те переконатися, най обійде не тільки Вавель, але костели цілої Польщі. Скрізь побачить він старі таблиці з написами, замуровані в стіни святинь, а посвячені памяти окремих лицарів і подій военних. Іноді костели ті роблять враження музеїв, посвячених военній традиції. Майстерно спопуляризували Поляки добу своїх повстань і то не тільки музейними збірками, але що найважніше — літературними творами, образами і сценічними виставами.

Коли йде про Україну, годиться замітити, що вона має за собою дуже багату военну традицію, але треба її ще позбирати, спопуляризувати та переховати у военних музеях. Свідчать про те від найдавніших часів її високі могили, де спочивають нерідко князі, полководці й лицарі з часів доісторичних. Літературними памятками з тої доби є в нас чудова "Пісня про похід Ігоря на Половців" 1185 р., та літописні оповістки, про великі виправи наших князів на Татар, раз під проводом Мстислава Галицького і Данила в 1224 році, а другий раз під проводом Витовта 1399 р.

Після того йде доба козацька. Є вона вже почасти зібрана в ріжних музеях Великої України, хоч козацтво від початку до кінця доповнювалося також з західніх земель, а під Богданом Хмельницьким служили цілі галицькі полки. З козацьких военних музеїв в Україні важніші є: ім. Поля в Катеринославі, Тарновського в Чернигові, Ханенка в Києві, та ще в Херсоні, Полтаві, Харкові й Кременчузі. Сюди належать ще збірки в турецькім державнім музею в Стамбулі (Царгороді), т. зв. сараценський відділ та велика збірка української козацької старовини в Ермітажі в Ленінґраді.

Найновіші часи принесли нам відродження Української Держави і про ту ясну, найяснішу подію не забуде український нарід. Навітня історія України, це історія великого зриву, стихійної боротьби народу за свою незалежність, великих змагань за державність. Обовязком живого ще покоління, учасників і свідків великих подій, подбати, щоб традиція тих часів залишилася живою й життєдайною.

Завданням нашим опрацювати не тільки систематично історію визвольних змагань, але й подбати про збереження матеріяльних памяток з цього часу.

Початки вже є. У Львові мали ми цінну збірку памяток УСС., при Національному Музею. Є військово-історичний відділ при Музею Наукового Товариства ім. Шевченка. Великі цінности криють у собі збірки Музею Визвольної Боротьби в Празі. Багато зроблено в останніх роках для традиції пропамятною виставкою У.С.С. у Львові й більших центрах краю.

* *

З усього того виросте міт народу, дужчий понад усяку дійсність; міт, що творить чуда, бо дає надприродню велич духа; міт, що переходить у безконечну тугу до ясної мети й родить віру, — віру спасенну й непоборну!

Годівці Курей . . .

Яйця тепер продаються по високих цінах. Ваші кури не можуть добре нестися, як ви їх не годуєте кормами, що будують яйця. Давайте своїм курям:

Gillespie Maid Laying Mash

або

Gillespie Maid Protein & Mineral Supplement

змішаний з вашим зерном і дістаньте якнайбільшу продукцію яєць.

Пишіть по цінник або побачте свого найближчого продавця.

GILLESPIE GRAIN CO. LTD. Edmonton, Alberta

Новинки з Канади

Праця Канади для війни

Тижневий огляд подій на Домашньому Фронті від 31-го жовтня до 7-го листопада).

1. 7-го листопада почалася четверта военна сесія 19-го канадійського парляменту. Попередня сесія, що була почалася 16-го травня, була відложена 7-го серпня до 5-го листопада. 5-го листопада офіційно закрито ту сесію, а 7-го листопада почато нову.

2. Канадійський торпедовець врятував 118 люда з двох кораблів, сторпедованих німецькими субмаринами на бритійських водах.

3. Дослідні відділи почали прелімінарну працю для розвитку міжнародньої секції водопадів на ріці Ст. Лоренс.

4. Індекс фізичного обсягу бизнесу в Канаді виносив у вересні 155.4 пунктів, цебто три пункти більша як у серпні, згідно з Домініяльним Бюром Статистик. Це найвищий обсяг за останніх 20 років. Внаслідок замовлень муніції залізна й стальова індустрія скоро розвивається.

5. Бюро Статистик подає, що індустріяльні роботи 1-го жовтня показували збільшення на 3 і пів процент у порівнянні за 1-им вересня ц. р. Це найбільший зріст робіт упродовж 20 років.

6. З вибухом війни працювало в Канаді при виконуванні програми будови кораблів 33 люда, тепер 14,000. Розробляють плян дальшого розвитку корабельного будівництва, включаючи будову великих кораблів.

7. Упродовж тижня, що скінчився 25-го жовтня, міністерство муніцій та постачання видало 2,745 контрактів на суму $27,819,729.

8. Бриґадир Л. Ф. Пейдж та головна кватира з центральним онтерійським батальоном і квебекським батальоном прибули в Англію.

9. Бейконова рада проголосила 70 центів знижки на 100 фунтах бейкону (Вилтшайр сайдс) на експорт. Нова ціна $17 бейкону ч. 1 при доставі в приозерних портах.

10. Перша кляса мужчин покликана на 30-денний військовий вишкіл згідно з мобілізаційним законом, скінчила вже цей вишкіл.

КАНАДА ПРОТИ ГРАНИЧНИХ ПЕРЕШКОД

До столиці Канади, Оттави, приїздить американська делеґація під проводом головного прокуратора Джексона, яка має усталити правила переїзду американсько-канадійської границі для цивільних людей. З тої нагоди канадійські кола висказують побажання, що Злучені Держави Америки звільнили свої загострення й дозволили канадійцям переїздити границю так довільно, як було перед тим. Нині треба мати пошпорт і візо від американського консуляту, щоб переїхати з Канади границю. А візу нелегко дістати. Ті загострення запровадила Америка на те, щоб не допустити з Канади до Америки ріжних шпиґунів та підривних елементів. Канадійці кажуть, що боротьбу з підривними елементами треба так повести, щоб на тім не терпіли інші громадяни та загалом не терпіли добросусідські відносини обох країв.

Проспектор замерз

З Принс Джордж у Бритійській Колумбії, подають, що там знайдено над рікою Фрейзер замерзле тіло ґірника-проспектора з Ред Рокс, 60-річного Евгена Зонтаґа. Поліція догадується, що Зонтаґ певно впав був у ріку а видрапавшись на беріг — замерз. Його одіж видимо була мокра, бо замерзла на ньому як одна ледова маса. Зимно в ті дні стояло в околиці Принс Джордж на 25 степенів нижче зера.

Затопилося 28-ро людей

У заливі Консепшен біля Ст. Джанс у Новофунляндії стався зудар двох нових суден і менше з них — моторове судно "Ґарланд" негайно потонуло. На ньому було 29 мужчин і 3 жінці й лиш трох з них врятувалося, а решту проковтнули морські хвилі.

ПЕРЕГЛЯНЬТЕ ВСІ СВОЇ ОГРІВАЛЬНІ ПРИЛАДИ ТЕПЕР!

Добре урегульовані приладження потребують менше газу. Точне переконтролювання опалювачів дасть вам більшу вигоду за менший кошт огрівання.

- ФОРНЕСОВИЙ ПАЛЮХ
- ОТВІР У КОМИНІ ДЛЯ ЧИЩЕННЯ
- РАДІЯТОР
- ПАЙПИ ДЛЯ ҐАРЯЧОГО І ХОЛОДНОГО ПОВІТРЯ
- КОЙЛИ ДО ОГРІВАННЯ ВОДИ І ТЕНЬКА
- ВСІ ВЕНТИЛЯЦІЙНІ ПАЙПИ
- КУХНІ ДО ВАРЕННЯ

Коли ви непевні про потрібні направки, ваш плюмбер радо вас поінформує.

Clean Heat — Edmonton's GAS Company

"НАЙЛІПШИЙ ОПАЛ НА СВІТІ"

Канада виробляє тижнево 500 легкопадів

Міністр Гов заявив минулого вівтірка в Оттаві, що Канада виробляє для війни по 500 легкопатів тижнево та що та продукція в скорому часі подвоїться. Від початку війни дано замовлень у Канаді на 13,000 легкопадів. Дотепер фабрики виробили й доставили 4,800 легкопадів і їх впотребляють на фронті.

Пошесть кіру в Моркемб, Алберта

Передминулого тижня шкільнада влада закрила школу в Моркемб, Алберті, бо там стала ширитися пошесть кіру. Також ізольовано десять домів, в яких занедужали діти. Учителька тієї школи, панна Б. Подіялюк, також лежить хвора на ту недугу.

Пошесть чорної дифтерії

На резерві в Гоббема, біля Ветескивин в Алберті, почала було ширитись чорна дифтерія. Для зльокалізування тієї недуги влада вислала на місце лікарів і кінну поліцію, щоб то доглядала за точним виконуванням лікарських приказів. В середу доносили, що пошесть уже припинено і в околиці немає нових випадків занедужань.

Потроїлись гнилою їдою

З Джуно в Алясці доносять, що там минулого тижня потроїлося зогнилою їдою більше як 100 цивільних осіб, робітників при конструкції летничих баз для американського військового повітреплавства. Завдяки лікарським заходам ніхто з потроєних не згинув.

Веґревил зложив на Червоний Хрест 3,000 долярів

За останній рік містечко Веґревил в Алберті зібрало й передало Червоному Хрестові понад 3,000 долярів лиш у готівці. Крім того пожертвовано багато річей з ручних жіночих робіт, як панчохи, рукавиці, сверти, нагрудники і т. лн., до яких у немалій мірі причинилися також Українки. Це було виказано на річнім мітінґу відділу того містечка. До нового заряду того відділу ввійшли також з Українців такі особи: Г. Оліян як скарбник, а Ф. Музика і пані Е. Засійбіда як члени екзекутиви.

Недогодовані діти

Здавалося б, що недогодовані діти, лиш у збіднілих европейських краях та в Росії, яка своєю большевицькою системою зруйнувала життевий рівень країни. Однак показується, що таке трапляється навіть у Канаді. Канадійський Червоний Хрест виказує, що між іншими дистриктами, в албертійськім шкільнім окрузі Іннісфейл около 30 процент або майже одна третина дітей у шкільному віці недогодована й ті діти важуть менше як повинні на свій вік і висоту від 5 до 33 фунти. Недогодованих є більше дівчат як хлопців.

Щоб тому лиху зарадити, недогодованим дітям дають у школі павз їсти — гарячу зупу, свіже молоко й таке інше.

15-літній хлопець засуджений на смерть

Суд в Сидні, Новій Скошії, засудив на кару смерти 15-літнього Роберта Смита за морд 65-літнього Енґуса МекАйзака. Хлопець буде повішений 22-го січня, хіба що буде помилуваний і смертна кара буде замінена на досмертну вязницю. Він учащав до школи, заки застрілив старого фармера в рабунковім замірі. Його спільника в рабунку, 14-літнього шкільного товариша, суд звільнив.

ПОМЕРЛА БАБЦЯ, ЩО ПРОЖИЛА ПОНАД СТО РОКІВ

У Венкувері померла дня 11 листопада пані Джейн Джексон. Прожила 101 рік життя, в 1926 році переїхала до Венкуру з Алберти (з Меклавд) і там жила коло родини.

Канада одержить позичку від Злучених Держав

Чарлс Бишоп подає з Оттави, що на підставі вістей, які одержана в Оттаві з Лондону шляхом через Ню Йорк, Канада сподівається дістати від Злучених Держав поважні позички на воєнні цілі. Ті позички Канада сподіється діставти за посередництвом спільної оборонної ради (американсько канадійської) або іншим шляхом.

Підчас минулої Великої Війни Канада діставала від Злучених Держав такі позички, однак тепер, на підставі американського акту невтральности до воюючих держав, Америка не дає таких позичок нікому а в тім і Канаді. Сподіються однак, що в Америці зайдуть у тім напрямі відносно Канади розумні зміни.

ПОЖАР У КЕНІОН КРІКУ В АЛБЕРТІ НАРОБИВ ШКОДИ НА 15 ТИСЯЧ ДОЛЯРІВ

У Кеніон Кріку, що положений 200 миль на північний захід від Едмонтону, згоріли склади доставової компанії "Кофкс Фудс Вестерн Ко.", яка була побудована минулого літа. Школа виносить $15,000. Та компанія доставляла речі й поживу для 75 лисячих і норкових (мінкових) фармів в околиці озера Лессер Слейв. Тепер тим футровим звірятам грозить голод і вигинуття, як що хтось не подбає про скору доставу кормів у ті сторони.

Продукція футер у році 1939

Вартість канадійських футер виготовлених протягом року, що скінчився 30 червня, 1939, визначено на суму 14,286,937 долярів. Ця сума представляе збільшення на 1,090,583 долярів у порівнанні з попереднім сезоном. Число всіх футер обраховано за той період на 6,492,222 штук, а між ними найбільше було футер з водяних щурів та вивірок. Футер срібних лисів за той сезон було випущено на ринок 315,693, в ціні приблизно 17.71 долярів. Це число футер срібних лисів було рекордовим за всі роки, але й ціна була найменша.

Багато канадійських футер вивозиться до Злучених Держав. Року 1939 туди вивозили головно такі: срібні лиси, чорні лиси, бобри, водяні щурі, видри, норки (мінкс) і скунки. Лишень лисових футер туди вивезено було на суму 1,466,-870 долярів. Та Злучені Держави купують футра і з інших країн, як з Норвеґії, Анґлії, Фінляндії й Росії. Все ж Канада продає Злученим Державам більше футер ніж усі інші разом.

"Фармерам Заходу треба дати допомогу"

З Ллойдминстеру в Саскачевані подають, що там Розглядча Рада (Борд оф Рівю) цілий минулий тиждень переслухувала зажалення задовжених фармерів того дистрикту. По закінченні переслухань Раді справлено прийняття, на якому між іншими говорив саскачеванський суддя П. М. Ендерсон з Ріджайни, що є головою Ради. У своїй бесіді Ендерсон сказав, що саскачеванські фармері конче потребують допомоги а з тою допомогою повинен їм прийти домініяльний уряд. Бо тільки він законно управнений рішати про довги. Хоч суддя Ендерсон у ніякій мірі не обвинувачує вірителів за те, що вони стараються стягати від фармерів довги і проценти за свої гроші, то однак домініяльне правління мусить поробити такі зарядження щоб фармерство Заходу Канади не потерпіло тяжких потрясень або й руїни. Степові фармері а головно фармерство Саскачевану, почавши від 1924 року, з року на рік несло тяжкі втрати зразу від загальної депресії а далі від пільних язв та від кількарічної посухи.

Провінційні правління багато помогти не можуть, бо вони мають право лиш проголосити мораторії, а з самою мораторією довжник далеко не зайде. Самі ж довги є в праводілянні домініяльного правління й на нього паде обовязок подати західньому фармерству конечну поміч.

ПРЕЗИДЕНТ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ

І ЯКА ЙОГО ВЛАДА

Приймаючи свою третю кандидатуру, Розвелт предсказав, що його побіду при виборах прийме з віддихом полекші вся світова демократія, яка веде тяжку боротьбу за своє самозбереження. Американський нарід у своїй більшости, вибираючи втретє Розвелта, висловився за сильною кермуючою владою в цім виїмковім часі великої війни в Европі, Африці, а може й в Азії. Ті вибори, що одобрили діяльність Розвелта, разом з тим означають важний етап в розвитку американської демократії. В особі Розвелта в Америці створилось те політичне провідництво, з недостачі кожного була причина многих тем них сторін американського політичного життя. Та це провідництво не має нічого спільного з ідеєю "вожда" в націзмі, фашизмі або "сталінізмі".

Ті, що недостачу парляментарної демократії добачують в браку "твердої й сильної" влади, часто покликуються на американську конституцію, що витворила таку владу в особі президента. Ті розумування основані на непорозумінні. Воно вияснється, з ким саме треба порівнувати президента Злучених Держав: з головою держави при парляментарнім устрою, чи з премієром при тім устрою? Американський президент це рівночасно голова держави й голова правительства: міністри залежні виключно від нього, він зміняє їх по своїй уподобі. Вони політично не відповідають перед конґресом (парляментом). Вся відповідальність за напрям правительственної політики лежить на президенті, вибранім безпосередно народом. Розуміється, американський президент "сильніший" від монарха чи президента при парляментарнім режімі, що голові держави лишае тільки ролю почесного головства влади й моральний авторитет. Коли ж порівнувати його з правдивим правительством парляментарної держави, т. зн. премієром і кабінетом міністрів, то покажеться, що влада американського президента також сильніша, бо він задержує своє становище продовж чотирьох років, хоч як змінявсиб настрій конґресу. Але та мінність була окуплена давніше, бодай в нормальні часи, відповідною слабістю правительства, котре не маючи звязку з конґресом, не мало спромоги впливати на його рішення — інакше як в чисто заперечнім змислі: президентове "вето". Це останне дає президентові змогу, перешкодити в виданні відомого закону, але не осягнути конечні для цього законодатні чи фінансові рішення, від котрих всетаки залежить спромога переведення його політики. Та слабість показується особливо виразно в ділянці заграничних справ, у формі конечности згоди сенату (вищої палати парляменту) на заключення міжнародних договорів. В разі, коли більшість сенату булаб проти президента, голосування сенату може опрокинути всю заграничну політику голови держави. Так сталося з Вилсоном, коли републиканська більшість сенату відкинула Лігу Націй — дитину того президента, приняту Европою. Бо провід конґресової праці, задля браку кабінету міністрів, що її вів би, є в руках комісій, в дійсности невідповідальних. І тому нема можности добитися відповідного вотум, поставивши внесок довіря. До того вся федеральна влада в цілости обмежена правами поодиноких стейтів і контролею найвищого суду щодо вдержання тих меж.

Вибори президента все були центральною подією в політичнім життю Америки. Увага виборців все зосереджувалася на особі президента і програмі президента. Через останніх кілька літ Розвелт виріс до величини сильного лідера, а щодо його програми в останніх виборах населення краю також не має ніяких сумнівів. Беручи на увагу особистість і впливи Розвелта, його програму, демократичну більшість в обох палатах конґресу і його великі права як голови держави — можна сподіватись, що в цій війні Злучені Держави під проводом президента Розвелта відограють активну ролю.

І тому власне останні американські вибори були великою, сказатиб — рішаючою подією в політичнім життю світа.

НА ГОСПОДАРСЬКІ ТЕМИ

КОЖНИЙ ФАРМЕР МОЖЕ МАТИ ПОСВІДКУ ПРО ҐРЕЙД ПРОДАНИХ СВИНЕЙ

Фармері мають право на індивідуальні посвідки (стейтментс), від тієї особи чи фірми, що продала їх свиней до різні. В тих посвідках має бути подано:

1. Офіційний ґрейд каркасу.
2. Офіційна вага каркасу.
3. Ціна за фунт основного ґрейду.
4. Ріжниці в цінах за відмінні ґрейди.
5. Всякі утримання, як за транспортацію та комісове.

Офіційний представник Домініяльного Департаменту Хліборобства є відповідальний лишень за ґрейд, й він видає посвідку на всі тварини, що було одержано від фармера.

Більшість комісових фірм та деякі різні, видають тепер індивідуальні посвідки кожному фармерові, за всі ті тварини, що від них дістають. Часом ці посвідки посилають почтою впрост фармерові, але в більшости бере їх "шипер" або "трокер", на відповідальности котрих лежить обовязок доставити їх продуцентові.

Розпорядження про ґрейдовання каркасів свиней вимагае аби "шипер" зробив слідуюче:

1. Вказав кому та котрі тварини належать.
2. Подав писемні докази про власність тих тварин.
3. Дав фармерові посвідку, як було вище згадано.
4. Розрахувався з фармером на основі офіційного ґрейду.

В інтересі фармера є дбати, щоб усі ці вимоги були точно виконані. Більшість посередників є чесними й вартими довіря, але є випадки коли трапляються й зловживання.

Департамент Хліборобства завів цю нову систему для забезпечення фармерів перед втратами, але й самі фармері мають доглядати аби цего розпорядження всі дотримувалися.

Ті фармері, що не дістали посвідки про ґрейд проданих підсвинків по упливі кількох днів, мають звернутися до 'шипера' в цій справі, а якщо він не дасть, тоді нехай звернуться до офіційного представника Департаменту Хліборобства в тім місці, де було продано їх тварини та де було їх ґрейдовано.

Майже всіх підсвинків убивають того самого дня як одержано, а посвідку про їх ґрейд видають негайно по забиттю. Кожний фармер мусить діставати посвідку про ґрейд своїх підсвинків, бо лиш в такий спосіб буде певний якої якости був його продукт.

КАНАДА ВИВОЗИТЬ МІД ДО БРИТАНІЇ

На початку війни, мед було зараховано до "люксусу" Британії, але два місяці пізніше (в листопаді, 1939), було дозволено на необмежений довіз. Знову в червні, 19[40] було видано розпорядження, що на довіз меду з Канади треба брати індивідуальні дозволи, а разом з тим було означено й максимальну ціну 65 шілінгів за сто фунтів а квоту на дванадцять' місяців у висоті чотири й пів міліони фунтів.

Британські імпортери меду організували недавно товариство для полегшення своїх відносин з британським міністерством поживи, й висловили бажання співпрацювати з канадійськими фірмами, що висилають мід, погоджуючись платити навіть найвищі дозволені ціни. Канадійська квота меду у висоті чотири й пів міліони фунтів, спричиниться до того, що вся надвишка буде забрана з домашнього ринку, й це полішпить ціни для пасічників. За теперішнього часу, ціна на мід в Канаді є приблизно три центи вищою чим у тім самім часі року 1939. Ще точно не обраховано як завеликий збір меду мала Канада цего року, але думають, що загальний збір виносить біля 23 міліони фунтів, десь 25% менш чим минулого року.

Закликають побільшити отари овець

Недавно відбулася на виставі продаж расових баранів та овець при Центральній Домініяльній Експериментальній Фармі в Оттаві, які були виплекані членами Оттава Валлій Шіп Брідерс Асоціяціє. При відкритті тієї випродажі промовляв директор тієї фарми др. Е. С. Арчибалд, котрий заохочував фармерів поширювати свої отари овець. Він сказав, що майбутність вівчарства має гарні вигляди, бо за теперішнього часу є великий попит на вовну, а на мясо правдоподібно попит також зросте, як тільки Британія зможе закупувати все, що їй потрібно для задоволення потреб свого населення.

Як доказ того, що він говорив, він наводив приклади купна фармів та господарських тварин, які тепер роблять міські мешканці, бо вони вважають такий вклад грошей розумним і подають надії на добрі зиски. Фармері в першу чергу мусять поліпшувати расовість своїх овець, а цего найскорше осягнуть через купівлю расових баранів.

Михайва Трава

Михайлова трава, або по анґлійськи "Мкелс Гибрид Ґрес", була виплекана, як гадають, через схрещування озимої пшениці "Мозіда" та тутешньої трави, що має назву дике житоелимус конденсатус). Михлова трава є многолітньою рослиною, й визначається великою врожайністю, здібністю зносити посухи, й швидко виростає після випасання.

Відділ Кормових Рослин при Центральній Експериментальній Фармі переводив дослідження й цією травою, починаючи з осени 1937 року, які тягли протягом років 1938 та 1939. Досліди було переведено в Оттаві й Саскатуні. До насіння Михайлової трави було висіяно і в Свифт Керент, Саск. Згадані дослідження дали такі висліди:

Рослини Михайлової трави, зовсім не ріжняться від озимого жита, оскільки це стосується насіння та ознак росту. Ця трава виростала приблизно стільки як і озиме жито, розуміється за однакових умовин ґрунту й погоди. Достиглі колоски мали багато спорищу (ерґот). Точні обрахунки показали що тільки 6.7 процент рослин пережили через другу зиму, та й ті дуже слабенько потім росли. При цім треба згадати, що деякі рослини озимого жита, при певних умовинах також можуть перезимувати й рости навіть третього року.

З повищого можна зробити висновок, що Михайлова трава може заступити озиме жито на пашу чи сіно, або й пасовище, але не можна сподіватися аби вона була дійсно многолітньою. Вдійсности вона є дволітньою. Кормова вартість цієї трави приблизно така сама як і озимого жита.

Лісові втрати від шкідників та вогню

Інсекти та недуги спричинюють річні втрати лісових дерев у Канаді до 700 міліонів кубічних стіп; річні втрати від огню обраховано на 325 міліонів кубічних стіп, й то такого дерева, що має комерційну вартість. До цего треба додати ще й те, що огонь нищить багато молодняку. Беручи на увагу річну лісову рубку, й додавши до цего втрати від шкідників та огню, канадійські ліси зменшуються о 3,930 міліонів кубічних стіп дерева кожного року. Вдійсности це зменшення не є таке великим, бо молоді дерева виростають стало, як самосівом так і через пляновие насаджування.

СТАЛІН БЕРЕ ШКОЛЯРІВ ДО ВІЙСЬКА

Від 10. листопада в Росії забирають 600,000 школярів на технічну науку для воєнної підготови.

УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ
єдинокий український католицький тижневик у Канаді.
Видає кожного вівтірка Видавнича Спілка "Українські Вісти"
10012-109 Стріт Едмонтон, Алберта.
Річна передплата $2.00
До Злучених Держ. $2.50
За оголошення невідповідаємо.

UKRAINIAN NEWS
Published Every Tuesday
by the
UKRAINIAN NEWS PUBLISHERS LIMITED
10012-109th Street, Edmonton, Alberta
Subscription in Canada per year $2.00
in the United States, per year 2.50

Вівторок, дня 19. листопада, 1940.

Спільним Фронтом

За кількі місяців будемо обходити 50-ліття української іміграції. Напередодні цього ювилею сталася замітна подія в життю нашого народу в Канаді. Перший раз, від часу як у нашім народі настало розбиття і подія, представники всіх груп згодилися полишити незгоду й політичну боротьбу, і створили центральне репрезентаційне тіло під назвою **Комітет Українців Канади**.

У спільнім комунікаті Репрезентаційного Комітету Українців Канади (БУК і УО) і Українського Центрального Комітету (СУС, СГД і С) сказано, що ті оба комітети розвязалися і злилися в одну централю.

Ціль Комітету Українців Канади така: (1) Виконання воєнних зусиль Українців як горожан Канади, (2) Координація праці в усіх спільних справах українського життя.

Ціль велика, взнесла.

Ми певні, що українська суспільність у Канаді однодушно привитає створення Комітету Українців Канади й буде помагати йому всіма засобами в його відповідальній праці для Канади і України. Від себе бажаємо йому всіх успіхів.

На обєднання канадійських Українців для політичної праці звернула увагу канадійська (англійська) преса, коментуючи його в симпатичнім для нас світлі і підчеркуючи льояльне становище Українців до воєнної справи Канади. Кенедіян Прес розіслала новинку до преси п. з.: "Канадійські Українці обєдналися", цитуючи притім промову саскачеванського премієра Петерсона на українськім мітингу в Ріджайні, де промовляв того дня Т. Филипс. (Про це пишемо окремо).

Вінніпегська Фрі Прес, підчеркуючи льояльність Українців до Канади, заговорила про …яхотну українську культуру від многих віків.

"З усіх европейських народів — пише той часопис — "Українці є тими, яким найдовше відмовляється прав і привілеїв на політичну незалежність і свободу. Нині вони находяться в ворожому ярмі. Чому вони не могли б злучитися з іншими народами, що сьогодні боряться за свободу? І фактом є, що відповідь на це канадійських Українців походить з глибини їх серця і є така широка як відповідь інших народів Канади на потреби й вимоги війни".

Це перші наслідки політичного обєднання Українців в Канаді — заінтересування англійської преси й англійських діячів визвольною справою України в Европі.

Не булоб дивно, якби з ріжних місцевостей Канади почали тепер надходити вістки про щиру чуттєву реакцію вже з природи чутких Українців. Та сліпі чуттєві настрої не вистарчають. Хочемо бачити тривале поєднання хоч в справах політичної діяльности канадійських Українців, і позволимо собі висловити хоч кілька уваг до цеї справи.

Як до всякої спільної праці так тут треба передовсім доброї волі. Добра воля родить єдність чину. Як відомо, Українці в Канаді були десятки літ розрені і себе взаїмно "кусали". Були й є у нас люди й цілі групи людей, що не зносять навіть найслушнішої і вповні річевої критики. Всякі, хочби лиш найменші завваги щодо їх діяльности уважають особистою уразою і відзиваються в стилі негідний, непристойний, образливий. Замість збити закиди, вони старалися як лише мож сильно вилаяти критика та особисто його образити. Йде тепер о те, найперше, щоб у верхах ослабла та руйнуюча филя. Щойно тоді ціла суспільність може видихатися з замішання і взаємної ненависти. Щойно на тім тлі може прийти до поєднання, яке буде корінитися не тільки на устах, але й у глибині серця, отже буде тривале. Розуміється під верхами розуміємо також пресу.

Висловлюючи ці думки, не показуємо нікого пальцем. Не хочемо нікого особисто діткнути, бо ще стоїмо перед фактом поєднання. А на весіллю про похорони не говорять. Не дошукуємося причин, чому дотепер не було спільного комітету, не говоримо словами старозавітнього Фарисея про "гріх" Митаря. Мовляв — ми завсіди хотіли поєднатися, але винен отой Митар.

Стоїмо перед фактом, що спільний Комітет вже є, і тепер спільним фронтом до діла!

ПЕРША КОНВЕНЦІЯ УКРАЇНСЬКИХ УЧИТЕЛІВ МОНДЕРІ, АЛТА., 16. ЛИСТОПАДА, 1940.

Конвенція Українських Учителів випала дуже гарно. Був красний соняшний день, хоч перед тим були великі морози. О год. 9, як було зазначено в програмі, почали зїзджатися учителі. О год. 10 Служба Божа для учителів в монастирській каплиці. Вже є гарна громада учителів, що клячать у лавках і моляться. Деякі приступають до св. Сповіді і св. Причастя. Підчас того гарно співав богословський хор.

По Службі Божій виходять на сходи, а там наставлений фільмовий апарат готовий схопити й утривалити цю веселу хвилю на довгі часи. А якже ж гарно вийдуть на кольоровій фільмі ці усміхнені інтелігентні лиця, як гарно ці блискучі футра зі щурів і норок, які прикрашують статочні фігури учительок. Ідуть усі назад до Народнього Дому і там реєструються. Є 20, — учительок дещо більше як учителів. Між ними є пан посол Жеребко з Саскачевану. Знайомляться.

Конвенція зачата відспіванням "О Канадо!" П. Михайло Крижановський в вступну промову й пояснив ціль конвенції. Відтак отворив номінацію предсідника цієї конвенції. Предсідником вибрано п. Михайла Крижановського, а секретаркою панну Марію Осьмак, учительку з Мандеру. П. Крижановський, учитель з Ст. Майкл, покликає до слова п. д-ра Николая Стрільчука, мейора міста. Сердечно привитавши учителів, д-р Стрільчук бажає найкращих успіхів цій конвенції, а заразом виявляє свою гадку, що таку конвенцію вони вже повинні були давно скликати. Тому на будуче сподіється, що такі конвенції будуть щорічно відбуватися, бо багато добра можуть вони зробити.

Пополуднева Сесія.

По обіді прибуло ще більше учителів, вже буде коло 35, а між ними п. посол В. Томин. П. предсідник просить учителів заняти місця, і звертається до Впр. о. Лесюка, ЧСВВ, з просьбою дати назначений у програмі відчит про 50-літний ювилей іміграції наших людей до Канади. (Ця промова буде пізніше надрукована в Українських Вістях).

Другим бесідником на цій пополудневій сесії був п. учитель Андрій Юхим з Чипмену. Його тема: "Руханкові вправи, українські танки і новий "Канадійський Народній Танець" Його промова з власними демонстраціями була дуже повчаюча і приємна. П. Юхим то один з найбільших знавців фізичних вправ у цій околиці. За вміло виконані вправи й поучення дістав від учителів сердечні оплески а від предсідника: "Велл дон Мр. Юхим".

За ним слідувала панна Софія Козяк, учителька зі Свободи, Ламонт. Вона дала дуже змістовний відчит, особливо добре пристосований для учителів, "Про християнське образування". Її милий, зрівноважений голос і глибокі думки припали всім до вподоби. Пізніше вечером вона дістала особливе признання від пана посла Жеребка.

Тепер на кінець, на гідний вінець усіх промов і бесідників — покликав пан предсідник достойного гостя п. посла Василя Томина. Ця бесіда п. посла Томина заслугує на це, щоб її надрукувати всі канадійські а навіть британські часописи. Його голос, це голос Українців в Канаді. Він у своїй вірній бесіді представив зусилля, що їх Українці виконують у спільній боротьбі за свободу народів. Таку цінну промову-відозву прийняли учителі щирими оплесками.

Потім вже слідувала урядова частина, в якій п. предсідник отворив номінацію на предсідника Конгресового Комітету. Конгресовий Комітет так зістав вибраний: Предсідник, п. Михайло Крижановський; заступник предсідника, панна Софія Козяк; секретарка і касієрка, панна Марія Осьмак. Ще вибрано 10 членів до цього Конгресового Комітету: До нього ввійшли слідуючі учителі: Панна Геня Поломарк, панна Ольга Слобода, пп. Григорій Бабій, Лука Майко, Павло Гевко, Орест Демко, Николай Слобода, Михайло Томин, Роман Байдужа, Д. Прокопюк.

П. Орест Демко вніс резолюцію, щоб українські учителі працювали над прийняттям нового календаря. Резолюцію одноголосно прийнято.

Також в несено резолюцію, щоб лишити зарядові назначення слідуючої конвенції українських учителів на другий рік. Резолюцію прийнято.

По цім слідував гарно приготований учительський бенкет. На бенкеті було 65 осіб. Увесь час приґравала гарна музика з меґафонів. Коло великого, гарно приготовленого стола у виді Т засіли на почесних місцях два наші українські посли: п. Орест Жеребко і п. посол Василь Томин. Бенкет зачато молитвою, яку провів о. Лесюк, ЧСВВ. Тоаст-майстром назначений був п. І. Воробець, учитель з Гиллиярд, який дуже вміло своє завдання виповнив. По черзі покликав бесідників і першим був п. посол Василь Томин, що виголосив тоаст в честь Короля. Йому відповів п. Михайло Крижановський. Відтак покликано ще п. Межибродського і п. Бабія. А вкінці покликав п. тоаст-майстер п. Шкварка, щоб познайомив з присутніми достойного і дорогого гостя бенкету а заразом свого довгого приятеля п. О. Жеребка, посла до саскачеванського парляменту. В коротких словах він представив достойного гостя слухачам, підчеркуючи великі заслуги й невсипущу працю великого цього діяча і добродія українського народу. Послідним до слова був попрошений — неначе щоб увінчати цей бенкет — п. Орест Жеребко. Він довше застановлявся над великими завданнями, що тепер стають перед Українцями Канадійцями в цій історичній хвилі. Він заохотив учителів до невгомонної праці в цім напрямі. Українці своєю щирою патріотичною роботою можуть і мають не тільки помогти Канаді і Британській Імперії виграти війну, але можуть поставити Україну на мапу. Їх побіда і воля тільки в побіді аліянтів.

Підчас бенкету переведено збірку на "Українські Вісти". Збіркою зайнявся о. І. Лесюк ЧСВВ. Вона винесла $6.00.

Бенкет закінчено відспіванням гимну "Боже щасти Йому" і "О Україно!".

Олесь.

Українці в Ріджайні радісно прийняли вістку про політичне обєднання

Д-р Трейсі Филипс каже, що "українське питання є одним з найважніших проблєм, які мають бути полагоджені після війни."

В неділю, 10-го листопада, відбулись у Ріджайні масові збори місцевих Українців, на яких промовляв Д-р Трейсі Филипс, британський дипльомат, політик і вчений, який обїзджає тепер західню Канаду з відчитами для Українців і Англійців.

Предсідником на тих зборах був п. Юліян Кравс, бувший учитель а тепер державний урядник в Ріджайні. Коли п. Кравс у своїй вступній промові згадав, що час незгоди й політичної боротьби між Українцями в Канаді минув і що в Вінніпеґу створено один спільний Комітет Українців Канади, то всі присутні прийняли цю вістку з великим одушевленням.

Д-ра Филипса представив премієр Саскачевану, В. І. Петерсон. Премієр Петерсон також висловив своє велике вдоволення з того, що канадійські Українці створили один спільний Комітет. Стремління до єдности серед Українців, яких у самім Саскачевані є 75,987, причиниться також до внутрішньої єдности всього канадійського населення.

На зборах секретарювала панна Анна Пукіш.

Д-р Т. Филипс говорить про Україну в Канадійськім Клюбі.

В середу, 13 листопада, д-р Трейсі Филипс виголосив другу промову в Ріджайні, але цим разом вже в англійськім Канадійськім Клюбі. В своїй другій промові п. Филипс сказав, що "Питання України є одною з найважніших проблєм для полагодження по війні." Москалі надармо говорять, що Українці не є нацією, що їх націоналізм є просто витвором кількох вчених, або витвором Німців — говорив п. Филипс. Бо фактом є, що Українці творять окремий нарід, щестий що до числа в Европі.

Опісля д-р Филипс застановлявся над причинами поїздки Молотова до Берліну. Совітський премієр і комісар заграничних справ, Молотов, мав на увазі такі справи підчас переговорів у Берліні: Перша, це свідомість, що Москалі по сталінівськім загарбанні інших країв, стали властиво меншістю в своїй власній державі. Друга, це історичний факт, що коли лиш ослабала сила московського уряду, чи то по причині голоду чи війни, то гноблені народи завсіди зривались до свободи, до волі. До того треба додати ще й грізне для большевиків релігійне відродження серед українського населення, як також московські залізниці, що тепер у безнадійно попсованім стані.

Із цих причин Москалі пробують якнайдалі відложити для них день заплати. З другої сторони Німці хотіли б дістати Україну під свою контролю, щоб збагатити німецьку воєнну машину.

У Берліні підчас розмов Молотова з Гітлером рішалось чи німецька армія має піти аж до Егейського Моря (між Грецією й Турeччиною), чи післати туди Болгарів.

Трагедія в тому, що Болгарію можна було легко дістати по стороні аліянтів, як би ми були приготовляли до мира, як би ми були зрозуміли, що ціна свободи — це постійна чуйність, як би були піднесли один палець і як бідні народи, сказали "Ця частина мирового договору непрактична." Тоді невдоволення Болгарів були б усунені й не були би поширювались як розятрені рани.

Частина Болгарів дивилась на Росію як на "Великого Словянського Брата", який визволив їх зпід Турків. Решта, подібно, як і всі інші народи східньої Европи, коли їм прийдеться вибирати між словянською брутальністю і впорядкованою німецькою жорстокістю, схильні говорити: "волимо Німців".

* * *

Щоденник "Ріджайна Лідер-Пост" широко розписався про збори Українців, на яких промовляв п. Филипс, премієр Петерсон і п. Кравс, а також широко подав виклад п. Филипса в Канадійськім Клюбі. Крім того згаданий часопис помістив окрему редакційну статтю з приводу створення одного Комітету Українців Канади.

"Будуча Польща в Новій Европі"

В польській пресі багато пишеться про те, якою має бути відбудована Польща по скінченій війні. Польські публіцисти і політичні діячі потрохи забувають трагічні для них події — розгром Польщі, а дискутують над політичним і суспільним виглядом майбутньої повоєнної Польщі. Для прикладу, як її розуміють Поляки, подаємо в перекладі статтю Т. Рдзавського, що появилася в вінніпеґській польській газеті "Час", і є мабуть передруком з польської газети в Злучених Державах. Та не в тім діло, де вона перше появилася, а в тім , що так як автор цеї статті, думає і пише подавляюча більшість Поляків. Стаття звучить:

"Яка має бути будуча Польща в новій Европі? Оце питання, що нуртує серед нас Поляків всюди, де тільки для тої будучої Польщі нині працюємо. По стільки сумних досвідах історії, по стільки піднесеннях і упадках, по стільки втратах у людях і національнім дорібку мало не в кожнім поколінню, ми бажалиб, щоби та Польща, до якої йдемо, була тревалим і забезпеченим твором. Бажаємо, щоб наші діти не були знова наражені на напади сусідів і на знищення того, що хочемо відбудувати. Тому думаємо, що обовязує нас **наказ великости** будучої Польщі. Тільки велика польська держава може бути успішною запорукою миру і безпеки в тій части Европи.

Географічного положення на жаль змінити вже не можемо. Залишиться з одної сторони нашим сусідом Німеччина — хоч ні один Німець не повинен остатися в теперішних Східних Прусах — а з другої сторони така чи інша Росія. Однак в тім географічнім положенні мусимо пошукати такої розвязки, яка позволила б польській державі становити тревалу противагу силі сусідів. Таку розвязку можемо знайти не деінде, як у самій нашій минувшині. Чейже від XIV до XVIII століття, отже через 400 літ, існувала така держава в Европі, існувала ягайлонська Польща, з основним польським хребтом державного організму і злученими з нею унією землями Литовців, Білорусинів і Українців.

Багато говорять і пишуть нині на тему федерації в будучій Европі. Існує вже література такої розвязки, книжка С. К. Стріта ("Юніон нав") і обдумуються пляни союзу держав в ріжних формах. Говорять то про союз демократії, то знова про реґіональні унії, наддунайські, балканські, скандинавські і т. п. Та притім забувають часто про певні історичні традиції...

Оскільки природнішим є поворот польського народу до тої концепції, яка дала йому давніше цілі століття могучости, дала Европі безпеченство, а меншим від нас і державно менше розвиненим народам дала змогу свобідного розвитку в рямках унії (злуки) з польським народом. Був час, коли границя тої польської федерації державної обнимала цілу **Литву**, Латвію, Естонію, Білорусь і **Україну.** По світовій війні 1914-1918 Польща з радістю привитала визволення Литви, Латвії і Естонії, бажала також чинно помогти визволенню Білорусі й України. Події останнього року показали однак, що нікотра з тих держав не видержала напору подій і — що гірше — слабі ті народи не виявили належного почуття і державної зрілости. Уникали передтим тісніших звязків з Польщею, щоб не наразитися Німеччині і Росії, а з вибухом війни плазували найперше перед Німеччиною на те, щоби з черги впасти без амбіції до ніг Советам і виректися всякої охоти до самостійного життя.

З тих подій внесок для нас тільки один: не можуть жити власним тревалим життям державним Литва, Латвія і Естонія, як тільки опершись о Польщу. Форма того опертя, то властне здорова і на природних основах оперта злука з Польщею.

Така злука, як давнішої Литви, то є збереження національної відрубности на означеній території, але спільнота тих державних органів, що рішають про силу союзу, як цілости, т. є заграничної політики, військової сили і економії. Залежно від евентуального розкладу советської Росії на національні держави, в склад тої більшої цілости **моглиб ввійти згідно з традицією Білорусь і Україна.**

Очевидно здаємо собі справу з того, що, щоби це здійснилося, то передовсім ті народи самі повинні до того змагати, а в багатьох з них, нпр. в Українців, на жаль до зрозуміння тої дійсности ще дуже далеко; однакож маємо переконання, що життя є великим вчителем і що наука давнішої і недавної минувшини не піде в ліс та найбільш впертих зуміє навернути на власну дорогу.

Та якими шляхами не йшлаб політична думка чи брак думки в інших, то це не звільняє нас від історичного обовязку здійснювання наших змагань в імя вищого інтересу так Польщі, як і тих, яких доказаною життєвою опорою не перестане бути **велика і сильна Польща**".

Останнє речення треба так розуміти: чи Литовці, Лотиші, Естонці, Білорусини і Українці схочуть чи не схочуть, Поляки все одно будуть старатися прилучити їх землі до Польщі, по думці "ягайлонської ідеї й згідно з історичним обовязком".

Скажемо хіба словами французького великого державного мужа: **"Нічого не навчилися, і нічого не забули".**

ПРОВІНЦІОНАЛЬНИЙ ЗАРЯД БРАЦТВА УКРАЇНЦІВ КАТОЛИКІВ

СКЛИКАЄ

Зїзд Українців Католиків Алберти

Зїзд відбудеться в Українськім Народнім Домі в Едмонтоні в днях 28-го і 29-го грудня, 1940.

ЗАРЯДИ ТОВАРИСТВ і ПАРОХІЙ:

Вибирайте делегатів на Зїзд і повідомляйте Комітет, хто буде Вашими делегатами. — Слідіть за докладною програмою Зїзду в "Українських Вістях".

UKRAINIAN CATHOLIC BROTHERHOOD
10012-109 St., Edmonton, Alta.

Золоті думки

Не судіть, щоб вас не судили; бо яким судом судите, таким вас судитимуть, і якою міркою міряете, такою вам відміряється. І чого ти дивишся на порошину в оці свого брата, у своєму ж оці поліна не чуєш? Або як ти скажеш своєму братові: дай я вийму порошину тобі з ока, коли в тебе самого поліно в оці? Лицеміре, перш вийми в себе самого з ока ломаку; тоді добре бачитимеш, як вийняти твоєму братові з ока порошинку.

Мт. 7: 1-5.

* *

Легко добачувати помилки інших, але важко спостерегти свої; люблять розсуджувати помилки близьких, але ховають свої, як шахрай дбає, щоб сховати підчас гри свою фальшиву карту.

Людина має нахил постійно судити других: вона додивляється тільки до їх помилок, але її власні пристрасти розширюються все більш, віддалюючи її від поліпшення. — Буддійська мудрість.

* *

Не запоганюй своїх уст лихим словом, бо воно хоч і звернене на те, щоб пошкодити іншим, повертається проти тебе самого і тим болючіше, чим дужче ти заміришся. Коли твій язик примушує тебе когось образити, подбай запер ти двері уст своїх, не бійся навіть занапастити своє тіло; бо лихе слово занапащує людей, але звертається не проти тих, супроти кого воно звернене, але проти тих, від кого воно виходить. — Жидівська мудрість.

КООПЕРАТИВНІ ОРГАНІЗАЦІЇ КАНАДІЙСЬКИХ ФАРМЕРІВ

Майже 450,000 осіб є членами або уділовцями фармерських або кооперативних організацій у Канаді. В сезоні 1938-39 рр., загальний торговельний оборот цих організацій дійшов до 200,000,000 долярів, як подає Економічний Відділ при Домініяльнім Департаменті Хліборобства. Фармерські кооперативи зачинають відогравати поважну ролю в канадійській торговлі.

В Канаді є не тільки що поважне число кооператив, але й дуже вони ріжноманітні. Певно кожний з нас чув про кооперативи для продажу овочів та городини, живої худоби, пшениці, молочних продуктів, але існує багато й інших, про які мало хто чув.

Наприклад, у Британській Колумбії, в Ґибан'с Лендінґ є "Гов Савнд Кеннінґ Ассосейшен". Ця організація виробляє повила з таких ягід як суниці, малини, ожини а також зі сливок. За декотрих років ця група, з яких 100 фармерів продукує біля 85,000 фунтів повил.

На передмісті Ріджайни находиться рафінерія, що називається "Консумерс' Кооперейтив Ріфайнері". Високо понад головним входом до будинку є там такий напис: "Власність фармерів і під їхнім управлінням." Друга кооператива в Ріджайні, що називається "Шервуд Кооперейтив", продає газоліну й оливу своїм 1,800 членам, як у місті так і на фармах. У новім склепі цієї кооперативи ви можете купити такі речі як електричні машини до прання, частини до автомобіля, батерії, оливу й багато дечого іншого. Тепер ведуться досліди можливости щодо організації кооперативи продажу фармерської машинерії.

В Баррі, Онт., фармері мають свою власну кооперативну мясарню. Ця група зорганізувалася року 1929, а тепер має 1,200 членів уділовців. В деяких роках ця кооператива продавала худоби та птахів як у живім виді так і забитім, на суму понад міліон долярів.

Мають кооперативні організації й приморські провінції. Фармері риболови на південнім побережжі Гайсборо кавнті в Новій Скошії мають свою власну фабрику до консервовання риби. В часі риболовного сезону там консервують рибу а в сезоні дозрівання чорниць (блюберріс) вони пакують ці ягоди й висилають на дальший ринок.

Німці хотіли захопити ґренляндську метеорологічну стацію

З Ґренляндії по радіо повідомляється, що Німці пробували захопити метеорольогічну стацію. Не маючи через саботаж Данців та Норвежців достаточних відомостей про майбутній стан погоди, Німці надумалися захопити ґренляндську обсерваторію в свої руки. Для того вирядили з Норвеґії експедиційний відділ в кількості 50 людей з прихованою зброєю. Одначе норвезька сторожа на кораблі "Фортйоф Нансен" перестріла їх недалеко ледової смуги й обеззброїла.

На Ґренляндії є около 10 метеорольогічних стацій, які попереджують про майбутню погоду.

Домініяльні вибори, що відбулися 26 березня, 1940, коштували Канаду $2,625,000.

НЕДІЛЬНИЙ ДЗВІН

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР

ЛИСТОПАД

17 Н **22 по С.** Йоанікія В. прп.
18 П Галактіона мч.
19 В Павла св.
20 С Єрона і ін. мч.
21 Ч **Собор св. Михаїла Арх.**
22 П Онисифора мч. Матрони
23 С Ераста і ін. мч.

24 Н **23 по С.** Мини, Віктора мч.
25 П **Йосафата сщм.** (на над.)
26 В † Івана Золотоустого
27 С †Филипа ап.
28 Ч Гурія і ін. мч.
29 П † Матея ап і еванг.
30 С Григорія чудотв. св.

НЕДІЛЯ 23-ТА ПО ЗІСЛАННІ СВЯТОГО ДУХА

Євангелія св. Луки, зач. 38.

У той час: прийшов Ісус в землю Ґерґесенців, що є напроти Галилеї. Коли ж вийшов на сушу, зустрів його один муж з міста, що мав біса і від довшого часу не одягався в одежу, ані в хаті не жив, а в гробах. Цей побачивши Ісуса, упав перед ним і закричав великим голосом та сказав: Що мені і тобі, Ісусе, Сину Бога Вишнього? Благаю тебе, не муч мене. Бо приказав нечистому духові, щоби вийшов з чоловіка; бо від довгого часу поривав його; і вязано його ланцюгами і в кайданах стережено; то розриваючи ланцюги, гонений був бісом на пустиню. І спитав його Ісус, кажучи: Як тобі на імя? А він сказав: Леґіон; бо много бісів увійшло в нього. І просили його, щоб не наказував їм іти в безодню. А було там велике стадо берог, що паслося на горі; і просили його, щоб позволив їм у них ввійти. І позволив їм. І вийшли біси з чоловіка й увійшли в безроги; і кинулося стадо з берега в море й потонуло. Коли ж те, що сталося, побачили пастухи, повтікали й розповіли в місті й по селах. І вийшли побачити, що сталось, і прийшли до Ісуса і знайшли чоловіка, з котрого вийшли біси, одягненого і при здоровім розумі, сидячого в ногах Ісуса, і злякалися. І сповістили їх ті, що бачили, як біснуватий одужав. І просило його ціле населення Ґерґесенської країни, щоб відійшов від них, бо обняв їх великий страх. А він вступивши в човен, вернувся. І просив його муж, з котрого вийшли біси, щоб був при нім; та Ісус відпустив його, кажучи: Вертайся в дім свій і розкажи, що тобі вчинив Бог. І пішов по цілім місті, оповідаючи, що вчинив йому Ісус.

День Загальної Спільної Молитви

В НЕДІЛЮ, 24. ЛИСТОПАДА

Український перевід письма Святішого Отця:

"Всім відомо, що відколи страшна війна зачала непокоїти Европу, Ми не залишили нічого, що вимагає від Нас відвічальність вложена на Нас урядом даним Нам від Господа Бога і диктована Нашою батьківською любовю до всіх людей. Ми так поступали не лиш тому, щоб через відповідний і справедливий лад запанувала згода, якої так конечно потрібно, але також тому, щоб ті, яким війна нанесла шкоду і смуток, дістали потіху з небес і людську поміч.

Але коли люта війна, замість зменшатись, прибирає страшніші розміри, а Наш голос взиваючий до мира, топиться серед гуку зброї, Ми звертаємося з трепетом, але з надією, до Отця Милосердя і всякої потіхи і просимо для людського роду часів спокійніших. Ми звертаємося до Того, що наклонює волю людей, і своїм божественним проводом заряджує хід подій.

Ми вповні свідомі того, що Наші молитви будуть більше успішні, коли з ними злучаться молитви наших дітей. Так, як в маю, Ми просили всіх вірних, а головно дітей, заносити мольби перед престіл Матери Божої, просячи о поміч з небес, так тепер Ми заряджуємо, щоби в день 24-го листопада посвятити на прилюдну молитву в злуці з Нами. Ми віримо, що кожна дитина Святої Церкви, радо піде на зустріч Нашому баханню, і створить велику збірну молитву, яка вознесеться і прошиє небеса, та позискає для нас ласки та Боже милосердя!

Ми також сподіємося, і це дуже важне, що та збірна молитва буде злучена з ділами покути і духовного поступу в життю і обнови душі кожного і приведе нас ближче до сповнювання законів Христа. Теперішні потреби і можливі небезпеки, що можуть наступити завтра, вимагають цего. Божа справедливість і Боже милосердя, котрі ми мусимо погодити, рівнож вимагають цего. Але, що нема сильнішого середника перепросити Божий Маєстат, як Жертва Пресвятої Евхаристії, через котру Спаситель людського роду Сам жертвується у всіх місцях, як чиста жертва, Ми бажаємо, щоб в день, коли ці торжества відбудуться, священики при вівтарах, справляючи Службу Божу, злучились з Нами духово, коли Ми будемо приносити жертву на гробі Апостолів у Ватиканській Базиліці.

Силою Нашої Апостольської власти, Ми заряджуємо, щоби в день 24-го листопада, ті що мають обовязок відправляти Службу Божу за вірних, принесли Жертву після Нашого намірення.

Чи Святий Апостол Андрей міг навертати наших предків на Христову віру?

Професор Микола Чубатий.

Кому незнане то гарне оповідання про Святого Апостола Андрея, про його побут на берегах Дніпра та про його благословення київських гір, як місця під заложення славної в майбутности столиці української держави, Києва. Про ту подію писали вже й поети гарні вірші, а само оповідання наповняє нас Українців-християн якимсь приємним почуванням, що саме Святий Андрей був першим апостолом України.

І не диво, бож Святий Андрій цеж був перший ученик Ісуса Христа, перший покликаний на апостола Христової науки. Святий Андрій був рідним братом Святого Петра, з волі Христової провідника всіх апостолів та першого Голови Христової Вселенської Церкви, першого папи римського.

І неодному з нас цікавим стає, чи це була правда? Чи можливо, щоб біля тисячу девятьсот літ тому голосилося слово Боже на українській землі самим Христовим Апостолом? Таке питання не тільки інтересує кожного рядового християнина - Українця; воно теж інтересувало вчених істориків, які ту справу вже нині доволі докладно прослідили. Хочу запізнати теж наших читачів з тим, що каже нинішна наука про можливе апостолування Св. Андрея на українській землі.

Оповідання про апостольську працю Св. Андрея на українській землі подав не хто другий а найстарший український літописець Нестор, монах київського Печерського Монастиря, що списав найдавнішу літопись - історію української землі під заголовком "Откуди єсть пошла Руськая Земля" — звідки взялася Українська Держава?

Наш літописець Нестор оповідає, що з волі Божої Св. Андрій, апостолуючи над Чорним Морем, пустився судном вгору рікою Дніпром. На високім березі Дніпра прийшлося йому заночувати. Вставши рано до схід сонця, поглянув Апостол на київські гори, поблагословив їх та віщим духом мав сказати, що на тих горах повстане колись великий город з численними церквами. Тільки про св. Андрея оповідає наш славутний літописець Нестор.

Довгий час ломили собі учені голову над тим, звідки Нестор літописець міг про це знати? Звідки він міг дістати таку відомість? Таж від часу апостольської праці Св. Андрея до того часу, коли побожний печерський монах списував історію своєї улюбленої батьківщини, проминуло вже тисячу літ з додатком. Отже чи попросту видумав він таку леґенду?

Показалося, що трохи видумав, а трохи опирався таки на правді. За часів Нестора завдяки культурній праці наших князів переложено з грецької мови на старо-українську поміж другими творами історію апостольської праці всіх дванацятьох апостолів. В тім грецькім творі, опертім на старім християнськім переданні, говорилося, що Св. Андрей апостолував на нинішній Україні, але тільки на полудневих її берегах, над самим Чорним Морем.

В часах, коли на світ прийшов Христос, Спаситель світа, а то й на шість-сім соток літ перед тим, на нинішних українських чорноморських берегах були людні та багаті грецькі кольонії-міста, що торгували з нинішньою Україною збіжем, шкірами тощо. Про них докладно оповідають старі грецькі історики. З тих міст тільки деякі остали до нині, інші загинули. Намулом морського берега покриті, травою позаростали так, що й наверх сліду нині по них нема. Але вчені порозкопували ті місця і найшли знищені величаві будівлі, грецькі святині, великі театри. Ось серед мешканців тих багатих грецьких міст, на берегах нинішньої України, Св. Андрей напевно вів апостольську працю.

Ми знаємо, що ревність апостолів гонила їх у щораз то дальші та дальші краї. Тому не виключене, навпаки цілком можливе, що Св. Андрей міг загнатися аж в околиці нинішнього Києва та тут навчати тутешних поганських жителів. Досконала водна дорога Дніпра облегчувала дуже Христовому Апостолові дістатися у далекі, незнані тоді цивілізованому світові краї. Це певне, що грецькі купці цею дорогою плавали далеко на північ в глибину Східньої Европи а навіть до Балтику по янтар (бурштин).

Мешканців, що жили тоді в тих околицях, давні грецькі писателі називали Скитами; римські звуть їх Сарматами. Про їх життя знаємо дещо від тих писателів. Одні з них, на нинішній Україні, на захід від Дніпра були вже більше цивілізовані та жили з ріллі і скота, яким торгували з грецькими купцями над Чорним Морем. Другі, на схід від Дніпра, були нищої цивілізації та жили тільки з випасу худоби та степах України.

Як сказано, св. Андрей міг вести свою апостольську працю і в тих околицях; одначе на це немає ніякого доказу. То може бути тільки здогад і ніщо більше. Всеж таки насувається питання, звідки в такім випадку взяв наш літописець то оповідання? Більшість вчених годиться на це, що Нестор літописець знаючи, що св. Андрей був в українських сторонах й тут голосив Христове слово, сам видумав решту — про подорож св. Андрея горі Дніпром та про благословення київських гір.

Навіщо він це видумав? Можна догадатися доволі легко кожному, хто читав цілу найстаршу українську літопись-історію. Нестор був не тільки побожним монахом, але теж гарячим українським патріотом. В цілій його книзі й одного злого слова нема про українських князів, єпископів, духовних чи навіть про рядових земляків. Навіть тоді, коли можнаб багато дечого гіркого сказати про рідну землю, він говорить з якоюсь любовю до земляків та з глибоким жалем, що своїм поступованням вони тільки занапащують "Руську Землю". Його літопись навіяна гарячою любовю до української батьківщини; вона повна шляхотної гордости із того, що він є членом такого славного та великого народу, який панував за його часів над більшою частиною Східної Европи. Він гарячо бажав повязати привязання до рідної землі з його не менше гарячою любовю Христа та його християнською вірою.

У своїм благороднім християнськім патріотизмі він прямо не хотів вірити, щоб його нарід був християнським тільки від Св. Володимира, чи може від св. Ольги, отже від яких сто, сто пятьдесять літ. Ні, — думав він — український нарід був християнським від апостольських часів, його зробили християнським самі учні і свідки Христового спасення, самі апостоли. А котрий з апостолів? Не хто другий як той, що по історичним джерелам та традиції працював на українській землі — св. Андрей Первозванний, брат першого Голови Церкви Христової св. Петра. Ось і тут джерело прегарної свято-андріївської леґенди, поетично опрацьованої таки самим Нестором літописцем.

Видно, що та християнсько-українська леґенда сильно припала до вподоби нашим предкам. Несторову леґенду читачі брали вже за сущу правду, і стали блище інтересуватися життям та мученичою смертю апостола України. Найстарші християнські джерела говорили, що апостол Андрій згинув подібно як його Божественний Учитель на хресті але не на такім як Христос, тільки на скіснім хресті. Це живо підхопили старі українські мистці і будівничі та зачали додавати до звичайного хреста, вживаного у цілому світі, на долині ще одну скісну поперечку на згадку немов, що ми християне навернені на Христову віру тим, що згинув мученичою смертю на такім скіснім хресті, себто, що ми навернені самим апостолом св. Андреем.

Ось звідки взявся цей так званий трираменний хрест, уживаний й по нинішні часи у нашій українсько-католицькій Церкві. Вживають його також — хоч рідше — Москалі, незєдинені з Католицькою Церквою, бо вони приняли колись християнство з України а з ним й деякі українські церковні звичаї як прим. трираменний хрест.

СВ. СВЯЩЕНОМУЧЕНИК ЙОСАФАТ

(Заступник на листопад)

Особа св. Йосафата тісно лучиться зі св. Зєдиненням, з його початком і з його розростом. Тож тепер, коли на наших землях поворот до віри наших батьків зробився такий замітний і сильний, на місячного заступника вибираємо св. Йосафата. Щоб оживити память його діл для св. Унії, щоб оживити та й скріпити нашу працю й змагання за св. Унію, щоб вкінці випросити в св. Йосафата допомоги для цих наших праць та змагань.

Св. Йосафат вродився в Володимирі Волинськім, около 1580 року. Родичі його звалися Гавриїл і Маріянна. Сам Йосафат на св. хрещенні дістав імя Іван. З його дитинних літ пишуть про таку одну дивну подію. Раз мати його прийшла з ним до церкви св. Праксиди в Володимирі. Малий Івась побачив великий хрест, а на нім зображене Розпяття Христа. „Зацікавлений питається мами, що це? Це Бог-чоловік, Ісус Христос, що зійшов з неба на землю, щоб відпокутувати за наші гріхи та спасти нас, пояснила йому мати. "І тоді — оповідав так пізніше св. Йосафат — почув я, що неначе вогненна іскра впала мені на серце і мене перейняла така любов до св. Церкви, що я 30 літ ані разу не опустив св. богослужения."

Що дійсно св. Йосафат мав велику любов до Бога й св. Церкви, бачимо з цілого його життя.

Батьки св. Йосафата дали його на науку до Вильна, до Яцка Поповича. Малий Івась був такий пильний, совісний і розумний, що Попович хотів зробити його наслідником свого майна. Але Івась забажав посвятитися на службу Господеві. Він вступив до василіянського монастиря в Вильні.

Побожність його сталася відома по всім місті. При нім оживилася й ревність у монастирі, яка тоді була підупала. А від монастиря зачала розходитися ревність у побожності й привязанню до св. католицької Церкви далеко й поза Вильно.

За товариша й помічника в праці для Бога і для св. Зєдинення дало йому Боже провидіння Великого Митрополита Й. Рутського. Наукою, розвагою й великим жаром свого духа виховали вони оба багато монахів, священиків, святих, учених, ревних у праці над поширенням св. Зєдинення.

По смерті митрополита Потія, Йосиф Рутський стався київським митрополитом. Цей знаючи святість і ревність Йосафатову, назначує його на єпископа полоцького. Йосафат відпрошувався, то це нічого не помогло.

Були це тяжкі, але щасливі часи. Тяжкі часи. Дивний шал огорнув тоді український нарід. Політичне розаґітовання з Росії та й з Греції на Україні розбурхало її проти Унії. Неначе то Унія мала бути шкідлива українському народові. І велика частина народу станула проти св. Зєдинення, станула навіть шляхта, а що найприкріше, стануло проти неї козацтво. А школа! Диние, що не могли спостерегтися, що Унія якраз була найбільша сила для народу, й тому так Росіяни як і інші чужинці Унії так дуже собі не бажали.

Зачалися переслідування, боротьби, недопускання до церков, а заїлість розаґітованих незєдинених скінчилася тим, що вбили св. Йосафата в часі його єпископського посіщення міста Витебська. Було це в 1623 р.

Але були це й щасливі часи. Ті часи великої Божої ревности видали таких двох великих єпископів, монахів і Божих слуг, як св. Йосафат і Йосиф Рутський. І не тільки ті. Сучасні їм письменники пишуть, що подібних ревних і святих монахів як св. Йосафат було тоді багато. Інакше й годі подумати. Чиж такого великого поширення св. Унії могли б доконати двоє тільки людей, як не були б вони мали до помочі десятки, й сотки людей, монахів, священиків, цілим серцем відданих тій самій праці, тій самій справі, тій самій ідеї?

Мощі св. Йосафата, які Москалі замурували в Білій у пивниці, віднайшов бл. памяти о. Павло Демчук, ЧСВВ і вони сьогодні спочивають в Відні в церкві св. Варвари.

Молімся в цім місяці гаряче до св. Йосафата про дві справі. Перша, щоб св. Церква проголосила Йосифа Рутського Святим. А друга, щоб св. Йосафат вимолив у Бога для цілого свого українського народу злуки в св. католицькій Церкві і волю.

ПОМЕР О. Д-Р. МИКОЛА КОПАЧУК

У Злучених Державах помер 8 листопада, після довгої тяжкої недуги, на фармі в Бриджвил, Па., біля Питсбурґу, о. д-р Микола Копачук, проживши 57 років.

О. Микола Копачук був родом з Буковини. Народився в селянській родині 4. лютня, 1883 р.

Середні школи й університет покінчив у Чернівцях. Там теж добув докторат. Висвячений був теж у Чернівцях 18 травня 1918 року, у тамішній православній церкві.

Приготовлявся на професора університету, коли вибухла минула світова війна.

Після світової війни займав становище урядовця Української Західньої Республики.

До Америки приїхав у 1921 році.

Дня 11 квітня, 1928, був принятий до Української Греко-Католицької Дієцезії у Злучених Державах і душпастирював на кількох парохіях.

Був організатором і писав. До "Провидіння" вступив у 1928 році і з того часу дуже ревно та щиро працював для Організації, як організатор, як автор цінних праць на організаційні й народні теми.

Цурайтеся лихого слова й неправдивого свідчення. Нехай ваш язик служить вам за знаряддя правди.

ПОРЯДКИ БОГОСЛУЖЕНЬ

ЛИСТОПАД

21. Собор св. Михаїла —
Равнд Гил
Торсбі
Торгилд (празник)
24. Неділя 23 по Сош. —
Дейзленд
Еґремонт
Калдер

ГРУДЕНЬ

1. Неділя 24 по С.С.Д. —
Коперник
Рочфорт Бридж
4. Введенія в храм М. Божої —
Голден (празник)
Черґил
8. Неділя 25 по С.С.Д. —
Бойл
15. Неділя 26 по С.С.Д. —
Гей Лейк
Федора
19. Св. Отця Николая —
Равнґил
Торсбі
Вайлдвуд
22. Неділя і Неп. Зачаття Пр. Д. М.—
Парк Корт
Голден (місто)
25. РІЗДВО Г. Н. І. Х. (після нового календаря) —
Коперник
Калмар
26. Собор Пр. Д. і св. Йосифа —
Дейзленд
Ледук (коло Ханаса)
29. Неділя —
Рaкі Маунтен Гавс
Калітон

BASILIAN FATHERS
9648-108 Ave., Edmonton, Alta.

ЛИСТОПАД

21. Собор св. Михаїла — Стрий, Глендон (базар)
24. Неділя 32 по Сош. — Смокі Лейк св. Онуфрія, Вільна (базар).

BASILIAN FATHERS
Box 8. Radway, Alta. Тел. 4.

ЛИСТОПАД

21. Св. Арх. Михаїла — Сван Плейн
24. Неділя — Глен Алдер

ГРУДЕНЬ

1. Неділя — Вайт Біч
4. Середа, Введення Пресв. Богор. — Арран-місто
8. Неділя — Пелей
15. Неділя — Сван Плейн
19. Четвер, св. Николая — Арран-Весна
22. Неділя, Непорочне Зачаття М. Б. — Ст. Филипс
25. **Рождество Христове** (після календаря нового стилю) — **Норквей**
29. Неділя — Глен Еллер

СІЧЕНЬ, 1941.

1. січня. Новий Рік — Норквей.

о. Н. Сірий,
Арран, Саск.

ЛИСТОПАД

21. св. Михаїла — Прісвил
24. Неділя — Чехів

ГРУДЕНЬ

1. Неділя — Ендивор (у п. Гр. Лизуна)
4. Введення в храм Пр. Богородиці — Григорів
8. Неділя — Бучач
15. Неділя — Стінен
19. св. о. Николая — Прісвил
22. Неділя — Григорів
29. Неділя — Чехів

о. Г. Теплий,
Прісвил, Саск.

ЛИСТОПАД

21. Св. Михаїла — Роблин
24. Неділя — Келд, Гленелла.

о. Мих. Сирник,
Box 64. Давфин, Ман.

ЛИСТОПАД

21. Св. Михаїла — Гори
24. Неділя — Пітерсон.

о. В. Гуменюк,
Кадворт, Саск.

ЛИСТОПАД

21. св. Михаїла — Січ (храм)

о. Н. Дрогомирецький,
Геффорд, Box 282. Тел. 37.

ЛИСТОПАД

21. Собор св. Арх. Михаїла — Венлав, празник. Мінк Крік, празник.
24. Неділя — Ґрендвю (місто)

ГРУДЕНЬ

1. Неділя 14 по Сош і Празник св. Йосафата — Сифтон
8. Неділя 25 по Сош — Ґрендвю (фарми на північ)
15. Неділя 26 по Сош. — Тутлейд
19. св. Николая Чудотворця — Зоря
22. Нед. 27 і Неп. Зач. Пресв. Богор. Сифтон
29. Неділя Праотців — Ґрендвю (м)

о. Мирон Кривуцький,
Сифтон, Ман.

ЛИСТОПАД

21. Собор св. Михаїла —
Дервент (св. Юра)
Лішор
Івасюки
Чипмен
Ренфурлі (Великий Базар)
24. Неділя 23 по Сош. —
Делф
Мирнам
Восток
Веґревил
Борщів
Плейн Лейк

ГРУДЕНЬ

1. Неділя 24 по Сош. —
Гиллярд
Скаро
Бовелон (в місті)
4. Введення Пресв. Богородиці —
Делф (празник)
8. Неділя 25 по Сош. —
Тофілд
Лойдмінстер
Москалики
Стар
15. Неділя 26 по Сош. —
Веґревил
Лісюр
Елк Пойнт
19. Св. Николая Чудотворця —
Восток (празник)
Дервент (Вознесення)
22. Неділя і Неп. Зач. П. Богор. —
Виллинґдон
Чипмен (Прийняття до Марійської Дружини)

BASILIAN FATHERS
Mundare. Alta.

ЛИСТОПАД

21. Св. Михаїла — Садлов, Ман.
24. Неділя 23 по Сош. — Гадашвил, Ман., Талберг, Ман.

BASILIAN FATHERS
612 Flora Ave., Winnipeg, Man.

ЛИСТОПАД

21. св. Михаїла — Драй Ривер, храм. Гарланд.
24. Неділя — Мінк Ривер, Україна.

о. І. Колцун,
Етелберт, Ман.

ЛИСТОПАД

21. Архистратига Михаїла — Понас Лейк (празник)
25. Неділя — Доброводи.

о. Колодій,
Рама, Саск.

ЛИСТОПАД

21. Св. Михаїла — Олеша
24. Неділя — Канора
24. Неділя — Вериґін (Впр. отець з Йорктону).

о. Петро Пасічник,
Канора, Саск.

ЛИСТОПАД

21. Св. Арх. Михаїла — Волверін
24. Неділя — Ростерн (св. Духа).

о. Петро Криворучка,
304-4th Ave. North, Saskatoon.

ЛИСТОПАД

21. Св. Михаїла — Годжвел
24. Неділя Кенліяк

ГРУДЕНЬ

1. Неділя — Ріджайна
4. Введення в храм Пр. Богор. — Дайсарт
8. Неділя — Ґренфел
15. Неділя — Бінфейт
19. св. Николая — Кенліяк
22. Неп. Зач. Пр. Д. — Ріджайна

о. А. В. Фик,
1644 Оттава Ст., Ріджайна, Саск.
Телефон: 22053

ЛИСТОПАД

21. св. Михаїла — Ст. Мартин
24. Неділя — Гонор.

о. А. Луговий,
Вінніпеґ, Ман.

ЛИСТОПАД

Козівка (о. Коцаба)
21. Св. Михаїла — Ольга (празник), Рутенія (о. Коцаба)
24. Неділя — Енґусвил

о. К. Лотоцький,
Овкбурн, Ман. Тел. 141 рінг 21.

ЛИСТОПАД

21. св. Михаїла — Сенді Лейк
24. Неділя — Долини, Еріксон (о. Коцаба)

о. М. Григорійчук,
Сенді Лейк, Тел. 90-4.

ЛИСТОПАД

21. св. Михаїла — Алвена, місто
24. Неділя — Ланіві.

ГРУДЕНЬ

1. Неділя — Приймове
4. Введення Пр. Діви — Ланіві
8. Неділя — Ст. Джулієн
15. Нед. — Алвена коло Гаврищуків
19. Св. Николая — Приймове
22. Неділя і Неп. Зач. — Ланіві
29. Неділя — Альвена місто

о. М. Оленьчук,
Алвена, Саск.

ЛИСТОПАД

21. Арх. Михаїла — Ґронліа (празник)
24. Неділя Брукебі.

ГРУДЕНЬ

1. Неділя — Принс Алберт.

о. М. Горошко,
Принс Алберт, Саск.

Постійно доглядай себе й раніш, ніж осуджувати інших, подумай про те, щоб себе поправити.

Коли почуваєте бажання осуджувати свого брата, подумайте про ту шкоду, яка з цього виникає для вашої душі й оскільки це огидне Богові, тоді ваше серце заспокоїться.

ГОЛОСИ НАШИХ ЧИТАЧІВ

Архиерейська візитація в Лейдівуд, Ман.

На наш празник св. Димитрія завитали до нас Їх Ексцеленція Преосвященний Кир Василій. По привитаннях звичайних при дверях церковних ввійшли Преосвященний до нашої старенької церкви та зачали збиратися на Службу Божу.

Помимо зимна й непогоди церква була заповнена вірними. Много було старших. піонірів цеї околиці, але много було й молоді та дітей. Мимо большевицької агітації більшість наших Українців тримається своєї греко-католицької церкви. Служба Божа правилася зі всіма обрядами, питомими архиерейській Службі Божій. Старші й молодь з побожністю вдивлялися і слідили кожний рух Епископа. Який дійсно красний наш обряд і яке глибоке враження робить на всіх присутніх.

По Службі Божій Їх Преосвященство мали проповідь. Говорили щиро, сердечно, як говорить батько до дітей. Ставили всім, особливо молоді, як приклад до наслідування св. Димитрія.

Святий був жовніром, вірний військовій власти, але й вірний Христу, якого був воїном духовним. Мимо обітниць і прогроз видержав у вірі святій. Життя віддав, кров проляв, щоб задержати вірність Христу Богові. Він був ідеалом доброго жовніра, ідеалом вірного слуги Божого. За вірність отримав вінець небесної слави.

Ми всі охрещені в святій католицькій Церкві маємо бути вірними до смерти Христу, вірними й добрими дітьми св. нашої Церкви.

По Службі Божій піднесли Їх Преосвященство многоліття а о. Сеньків ЧСВВ відправив водосвяття.

Цей празник залишиться на довго в сердешній памяті бувших на Архиерейській Візитації.

Всі щиро дякуємо Їх Преосвященству, що до нас прибули.

Парохіянин.

ПОДЯКА

Сердечну подяку складають Сестри Служебниці і діти сироти Їх Ексцеленції Василієві Ладиці за дар для сиріт у сумі $100. Сестри глибоко цінять прихильність Їх Ексцеленції для Сиротинця і просять щоб Всевишній винагородив своїми обильними ласками.

* * *

Рівно ж складаємо найщирішу подяку Всеч. о. Божикові, Впр. о. місіонареві Гаврилюкові та всім жертводавцям, тому, що рік-річно не забувають вони за бідних сиріт в Айтуні, яких число сягає поверх пів сотки. Ті милосердні, чутливі й ніжні серця, на поклик своїх духовних провідників в часі місії, яку давав Впр. о. Гаврилюк з Айтуни, жертвували $74.00 для сиріт в Айтуні. Цим дали вони доказ християнської любови до ближнього, яка все йде в парі з любовою до Бога. Тут неможливо промовчати про доброчинність Впр. ОО. Редемптористів що заохотили людей по своїх парохіях, навіть далеких, що зібрали ярини й завезли до Сиротинця. Всім добродіям за їх щиру жетвенність сердечно дякуємо.

Серед наших критичних фінансових обставин ці жертви впали для нас наче дар з неба і скріпили надію, що добрий Бог не залишить сиріт без порятунку.

Дав би милосердний Бог, щоб і другі парохії пішли за цими гарними прикладами християнської любови. Тим стримали б неодну сирітську сльозу, а від Сестер віддалили б постійну журбу як вживити і вбрати 60 сиріт в цім році, який мабуть є найприкріший задля підвищених цін на віктуалах і задля граду що навістив нашу кольонію.

Спис жертводавців на Сиротинець в Айтуні.

$3.00 пані Анна Гулевич.

По $1.00: Пані: Роборецька, Мельник, Головата, Ю. Бодакевич, Я. Рецик, Ф. Юхим, А. Гавлицька, Різнак, М. Олійник, А. Рихлівська, М. Лісовик, А. Вольчук, Ю. Пташник, Ю. Матвійчина, М. Пістун, Блашук, [illegible] Мудрик, А. Ю-кевич, М. Чіх, А. Гаврисишин, Дутка, Ю. Грабяк, Т. Нарожняк, М. Гавзер, панна Анна Гуцал.

По 50центів: Пані: М. Палій, П. Кузенко, А. Мартинюк, К. Кома, А. Рингач, М. Медведчук, А. Романів, А. Бачак.

По $1.00: Всеч. о. П. Божик; Панове: Малофій, Мельник, П. Королюк, Т. Холоднюк, В. Шелест, С. Палій з Роза, М. Свелега, П. Гаврисишин, Н. Лозінський, Г. Лукіянчук, І. Мудрий, І. Сидор, І. Дрогобицький, І. Підбурачинський, А. Побережний, Г. Довбуш, Д. Стасюк, Н. Ґерелюк, С. Іванчук, Г. Кузь

По. $2.00: Панове Н. Барабаш, В. Г. Мастер церкви св. Андрея.

По 50 центів: Панове: Е. Мален, Г. Тимчук, І. Ґрабовський, Н. Богай, Скрипник, І. Данилюк, Ю. Онишко, П. Щербаневич.

По 25 центів: Панове: В. Швидюк, І. Скрипняк, М. Кузьмінчук, М. Деркач.

По 50 центів: Пані: Ю. Гладик, А. Шувет.П. Приступяк, Я. Ничик.

По 25 центів: Пані: М. Тесляк, М. Іванцьо, С. Щербанюк, П. Возна, О. Мороз, К. Осадчук, А. Пасюк, Лехман, А. Дудич.

Діти по 25 центів: Панна Гуцал, панна Різняк:

Діти по 10 цт.: Ґеня Лехман. хлопці: В. Орисюк, Я. Орисюк, А. Діденко.

Решту дали невідомі особи.

ST. ANN'S ORPHANAGE
ITUNA, SASK.

$257 на Червоний Хрест зложили Українці в Кридор

Повідомляється, що "Кридорська Екзекутива Червоного Хреста", перевела нову двомісячну кампанію на Червоний Хрест за місяць вересень і жовтень, й було вислано до Червоного Хреста суму $257.00.

Всім жертводавцям щиро дякується за датку на цю конечну ціль, й також взиваємо всіх до дальшої праці у надходящу будучність, щоби незалишати свого державного й національного обовязку в справі Червоного Хреста.

Екзекутива Червоного Хреста:
В. Саганський, Секретар.

Гиллиярд, Алта.

Ми, члени парохії св. Димитрія в Гиллиярд коло Сенюка, маємо гарну церкву, яку гарно помалював п. П. Липинський. Ми побудували її ще 1925 року а нашим парохом тепер є Всеч. о. Лесюк ЧСВВ. На жаль — через якийсь старокраєвий забобон, не знаю ким зновлений, не було ще ні одного шлюбу в нашій церкві, бо до новозбудованої церкви взяли в сам перед помершого. І від тоді до цеї пори блукав поміж людьми пустий переговір, що хто перший візьме в тій церкві шлюб, то скоро одно з подружених помре. І, як то кажуть, "у страха великі вуха." І той великовухий страх відганяв не одних молодят від нашої церкви. Їхали вони до шлюбу на Мондер до церкви. Аж ось з Божої волі і зза ради віруючих родичів, панства Іваськових і Козаків, молодець Павло Іваськів і панна Емілія Козак вступають до нашої церковці до шлюбу, котрим злучив їх о. Сіянчук ЧСВВ.

По шлюбі о. Сіянчук і всі гості удались до дому п-ва Петра й Теклі Козак на весільний обід. По обіді о. Сіянчук сказав зворушливу промову в часть молодят і пожелав їм від Бога всяких дібр і благих та многих літ.

По пісні "Многая літа" п. Корніцький також сказав кілька слів про відвагу й розум цих молодят і пожелав їм також само всякого добра.

На закінчення весільної забави в домі пані Марії Іваськів і сина п. Степана Іваськова п. Михайло Музичка сказав кілька гарячих слів про вінчання молодят, що їх шлюб буде в памяті на довгі літа та що про цей шлюб будуть згадувати й наші внуки. При тій нагоді пожелав їм многих літ. За згодою п. Степана Іваськова п. М. Музичка попросив п. К. Корніцького сказати пару слів про нашу пресу — "Українські Вісти". П. Корніцький у недовгій промові попросив присутніх зложити датки на [illegible] фонд [illegible]гого часопису. П. Григорій Козак занявся збіркою а п. Іваськів списав жертводавців.

Жертвували отсі пані й панове:

Молодята Павло й Емілія Іваськів $1.00, Петро Козак $1.00.

По 50с.: Данько Розга, Федь Іщак, Степан Іваськів, Яцко Садовий.

По 25с.: Мілько Скульський, Василь Іваськів, М. Пігович, Григорій Козак, Микола Хохля, Микола Іваськів, Іван Іваськів, М. Музика, Михайло Іваськів, Іван Фірманюк, К. Корніцький, Микола Кошка, Михайло Петрій.

Дмитро Хмелик 30с., Микола Підмурний 15с.

Разом зложили **$7.70**

Жертводавцям щира подяка а молодятам якнайліпшого успіху в їх супружому житті.

К. Корніцький.

Новини з Веґревил, Алта.

В неділю, 10-го листопада українська греко - католицька парохія в Вегревил помянула богослуженням незабутніх героїв листопадових днів 1918 р. Всеч. о. М. Романович служив панахиду і в щирих словах пе реповів заслуги тих, що життя своє склали за друзів своїх. Відбулася збірка на католицьку Бурсу в Саскатуні.

Тої самої неділі вечером парохіяни устроїли пращальний вечерок для п-ва І. Питецьких, котрі по 30-літнім побуті в Вегревил переносяться до Едмонтону. Родина Питецьких то були дійсно щирі і працьовиті члени української греко-католицької церкви і Народнього Дому, а доказом того було багато людей на вечерку, так членів як і сусідів та приятелів. По веселій гутірці пані Бойчук попросила паню Якиміщак до слова. Пані (докторова) Якиміщак у теплих словах подякувала панству Питецьким за спільну працю в громаді і вручила дарунок, заявляючи, що нам жаль пращати таких дорогих і вельми шановних членів. Рівно ж побажала їм всього, що найліпше на новім місці від членів і приятелів. Пан і пані Питецькі подякували за вечерок і дарунок та заявили, що і їм жаль лишати Вегревил, але будуть чутися добре, коли веґревильці будуть і надалі спільно працювати для добра українського народу і католицької Церкви.

По смачній перекусці ще були промови, а на закінчення пані Якиміщак закликала до збірки на Українські Вісти, яка принесла $4.60. По відспіванні "Многая літа" і кількох народніх пісень, вечерок закінчено.

Присутні були:

П-і Якиміщак, п-ва: В. Лемішки, А. Богайчук, С. Самотюк, В. Паук, І. Кубрак, Хміляр, Д. Вахнянин, І. Ґузіль, Гречук, В. Кирилюк, Білецькі, Ю. Федорук, І. Маркович, Р. Людвик, Довганюк, Унґуран, Понич, А. Зварич, Скрипник, С. Никифорук, Т. Питецькі, А. Денисик, І. Романюк, В. Чех, Флейчук, Дячук, І. Кизик, І. Березовські, І. Онуфрейчук, Телепо, Фербей, Мельничук; Пані: Засійбіда, Голден, Вінцентович, Попадюк, Кордован, Бабин, Гавний, А. Винничук, Г. Винничук; Панове: Василь Никифорук, М. Петецький, М. Стахів, Ф. Стахів, Демянчук, Ф. Ґоґоль, І. Палцат і С. Сисак.

Присутній.

Іннісфрі, Алта.

В суботу, 26 жовтня, родина справила забаву для свого батька п. Федька Мельника. Присутні побажали п. Мельникові многих і благих літ та кріпкого здоровля.

На тій забаві також не забули про "Українські Вісти" і свою церкву. Збіркою занявся п. Василь Ґнира й зібрав $5.00. З того $2.50 на церкву Воздвиження Чесного Хреста, а $2.50 на "Українські Вісти". Всім жертводавцям щира подяка а п. Федькові Мельникові хай Бог дару всіх благ.

Василь Ґнира.

Спис жертводавців.

П. Федько Мельник 50 цт.

По 25 центів: Василь Ґнира, пані Ксеня Ґнира, Іван Вербицький, Дмитро Мельник, Дмитро Вербицький, Василь Мельник, Олекса Вербицький, пані Катерина Сацьків, Іван Ільків.

Василь Ґнира 20 центів.

По 15цт.: Пані Текля Мельник, пані Анастазія Мельник, пані Анна Вербицька, Микола Сацьків, Іван Беліш.

По 10 цт.: Михайло Томин, [illegible] Мельник, Василь Федечко, Юрко Кларик пані Анна Беліш, пані Олена Кларик, пані Ольга Ґнира, пані Анна Мельник, Петро Ґнира, Степан Вербицький, пані Ева Вербицька, Петро Вербицький.

* * *

В понеділок, 28 жовтня братя й сестри справили забаву для своїх родичів з нагоди 68-ліття дня уродин п-ву Вербицьким. Присутні гості побажали п-ву Вербицьким многих і благих літ та відспівали їм "Многая літа".

На тій забаві також не забули про "Українські Вісти". Іван Вербицький дав коротку промову про користь з нашої католицької преси. Збіркою занявся п. Василь Ґнира й зібрав $7.00, з того $3.50 на церкву Воздвиження Чесного Хреста а $3.50 на "Українські Вісти"

Всім жертводавцям щира подяка, а ювилятам щастя та здоровля.

Василь Ґнира.

Жертували оці панове й пані:

Іван Вербицький 50 цт.

По 25 цт.: Пані Анна Вербицька, Василь Ґнира, пані Ксеня Ґнира, Юрко Глушак, Данило Кавич, Іван Напора, пані Катерина Напора, Іван Валявич, Михайло Вербицький, пані Софія Вербицька, Михайло Глушак, пані Марія М. Глушак, пані Ева Вербицька, Михайло Кіц, пані Анна Кіц, Михайло Гасай, пані Антоніна Гасай, Петро Вербицький Дмитро Вербицький.

По 15 центів: Федько Мельник, Дмитро Мельник, пані Текля Мельник, Василь Мельник, Степан Вербицький.

По 10 цт.: Василь І. Ґнира, пані Ольга Ґнира, Олекса Вербицький, Іван Беліш, пані Анна Беліш, пані Пазька Пітула, Петро Беліш, пані Катерина Бабич, пані Марія Глушак.

По 5цт.: Олекса Пітула і пані Анна Кавич.

Весільні вістки з Елк Пойнт

Марія Томюк.

Теплий і сонішний день був 26-го жовтня ц. р. Тим приємніший цей день був і для дому Рожицьких в околиці Елк Пойнт. У тім дні відбулося тут весілля. Рано з цього дому випровадили з ріжними українськими обрядами до слюбу Михаліну, доньку Івана й Пелагії Рожицьких і молодого Франка, сина Василя й Марії Монета.

Весільний похід з молодими поїхав до містечка Елк Пойнт до шлюбу. Там у католицькій церкві о. Н. Винник ЧСВВ. відправив Службу Божу на упрошення благословенства для молодих і повінчав їх.

Церква була переповнена гістьми. Обоє молодята є добре відомі в цій околиці. Франко всім відомий був як чесний, тихий та розважний парубок, а Михаліна як діяльна дівчина не тільки дома, але також у товариствах. Всі її за це любили. Не було, здається базару, пікніку чи збірки на церкву чи народню ціль, щоб Михаліна чимсь не прислужилась. Зокрема много помагала вона для Гетьманського Народнього Дому в Дервент, коли робили базарі. Отже є надія, що й тепер молода пара буде гарно працюва дома і в товариствах.

При милій забаві старші гості згадали й про трудні обстaвини нашої української католицької преси в Канаді. Пан Гр. Мельник зайнявся збіркою що принесла $5.75. Родичі молодого й молодої зложили по $1, молодята 50с. Отже вся збірка разом принесло 8.25. З тих жертв пішло на "Українські Вісти" $4.25 а на "Світло" $4.00.

Щирим жертводавцям за це подяка, а молодят нехай Господь наділить щастям і здоровлям на многі літа.

Присутній.

Весільні дзвони в Борщеві

13-го листопада відбулося в Борщеві, Алта., весілля в домі п-ва Починок. Їхня доня, Текля, вийшла замуж за п. Йосифа Фарину.

Шановних молодят звінчав Всч. о. Сіянчук у мондерській каплиці. По шлюбі було гостина й забава. По дарованні молодят піднесено збірку на "Українські Вісти", на яку гості щиро відгукнулися. Збірку перевели дружки: панна Емілія Кузик і панна Марія Осадчук. Збірка принесла суму $3.60.

Нехай новоподружених молодят Бог благословить на многі літа.

Весела несподіванка

(Мирнам, Алта.)

Знагоди срібного ювилею подружжя п-ва Павла Василиці родина і знайомі устроїли їм веселу несподіванку. Около 7.30 вечером перед домом п-ва Василиців звилося певне число гостей і попрямували до хати кожний несучи щось під пахою, щоб було чим покріпитись. Не буду входити у всі подробиці, щоб не забирати місця в часописі, а лиш скажу, що і ювиляти і гості пережили того вечора дуже миле враження. Всі засіли за столи заставлені ріжними смачними стравами. По скінченні вечері п. уч. Чорний підніс тоаст до короля Юрія VI, а відтак слідували желання ювилятам і пісня "Многая літа".

Присутні не забули також про наш дорогий часопис "Українські Вісти" і зложили на пресовий фонд маленький дарунок у сумі $3.00.

Датки зложили отсі пп.:

Іван М. Юзвишин 35с, Н. Н. 5с, С. Сеньків 25с, Павло Василиця 50с, Пані Василиця 25с, Антон Зілінський 20с, Франко Ґуляновський 25с, Петро Кіт 25с, Петро Василиця 10с, Пані П. Кіт 10с, Томко Білик 10с, Андрій Василиця 25с, пані А. Василиця 25с, Йосип Ґуляновський 10с.

Такі вечерки нехай будуть прикладом і для других людей, щоб шанували своїх громадян а при тім не забували також про таку дуже важну річ як наша українська католицька преса в Канаді.

Присутній.

Краків, Алта.

Дня 5-го листопада відбулося вінчання панна Ольги Прокопчук, доньки широко відомих у цій околиці родичів— панства Івана й Анни Прокопчук, з п. Іваном Головайчуком. також з Кракова. Рано, о 10 годині зїхались авта до місцевої церкви на богослуження. Церква була заповнена. Гості були з Моркемб, Чипмен, Ламонту, Пено, Восток і других околиць. Чину вінчання довершив Всеч. о. Джиголик з Мондеру.

З церкви вдалися гості до Народнього Дому, де був приготований смачний обід. Підчас обіду о. Джиголик сказав промову про пожиття молодого подружжя, як вони повинні жити, щоб були добрими Українцями й Канадійцями, вірними католицькій Церкві, та пожелав їм прожити у згоді й любові многі літа.

Потім продовжалась весільна забава до пізної ночі.

Це найцінніші члени нашої церкви і Народнього Дому. На яку би ціль не потрібні дати, вони все перші. Отже не даром каже наша приповідка: Яке дерево, такий овоч. Така їх донечка, Оля Прокопчук. Від початку заснования Народнього Дому не відбулося ні одно представлення ні концерт, ні одна проба співу, де не була б і Оля. Вона всюди чарувала публику звучним голосом і своєю милою вдачею. То ж не диво, що всі були горді мати в своїм товаристві таку членкиню.

Молода пара не забула про свою католицьку пресу й жертвувала від себе $3.00.

Це гарний взір для всеї нашої молоді в Канаді.

Пишучи цей допис, користаю з нагоди, щоб побажати цій молодій парі всього що лиш найкраще — на все їх життя.

Р. Т. (Краків).

Вісти з Коперник, Алта.

День св. Димитрія був несподіванкою для наших перших піонірів Дмитра і Марії Фаринів. В цей день родина і їх приятелі справили для них імянини.

Коло 3 години пополудні вїзджає кілька ґар на подвіря з нашим о. парохом. Гості разом зі своїм о. парохом увійшли до хати й пожелали ювилятам многих і благих літ. Як розгостилися в гостиннім домі, пішла гутірка на тему початкових часів у нашій кольонії. При тім порушено також справу нового календаря.

Між гостями був присутній комітет нашої парохії, і збирав петицію до нашого Преосвященного щоб позволили нам святкувати надходячі свята Різдва Христового разом з другими народами. Всі одноголосно згодилися й підписали петицію.

Підчас вечері о. Жидан ЧС[illegible]

Не підтягайте носом і не пчихайте

...не попробувавши зарадити лихові.

Впустіть кілька крапель Vicks Va-tro-nol в носові ніздрі таки зараз, а відчуйте його ділання. Завважите, як цей лік звільнить вас від прикрих дразнень і закатарення. Цей лік є успішний, бо Va-tro-nol це **ділаюча** медицина — що посідає кілька важних лічничих прикмет з додатком ефедріну — і є особливо призначена для носа й горішнього горла. А що більше, коли вжити його вчас, то Va-tro-nol спинює перестуду від розвитку.

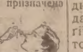

VICKS VA-TRO-NOL

Фаринів, зложивши їм подяку за виховання їх дітей, де вся їх родина йде тими самими слідами що їх батьки. В тім часі сини внесли дарунок, що купили татові на їх імянини, а гості заспівали "Многая літа".

Від парохії зложив желання п. Іван Мидляк і сказав при тім пару слів на адресу ювилята: Честь вам, як одному з тих перших піонірів нашої парохії, що тут в Коперніку, одна громада, одна парохія і одна Церква, а то Церква українська католицька. А згадавши про наш часопис "Українські Вісти", попросив о збірку на пресовий фонд тої ґазети. Гості зложили $5.85.

Честь вам усім сивоглавим батькам, тим що ще живете й тим, що вже спочивають вічним сном, що ви маєте великий здобуток для своїх дітей, величаву церкву і парохіяльний Народній Дім. З піднятою головою і з усміхом сердечним глядіть у вашу будуччину. Ви лишаєте найбільший скарб, віру ваших батьків і прадідів, котру прийняв св. Володимир Великий, а з ним ввесь український народ. А ви молоді, котрі будете продовжати діло ваших батьків, будьте активними членами нашої церкви, будьте добрими громадянами, працюйте для добра нашої Церкви і всього українського народу і для нашої прибраної батьківщини, і нехай вам Бог допомагає.

Іван Мирдляк.

* * *

Збірка на Канадійський Червоний Хрест.

В неділю, дня 10 листопада, було перше парохіяльне чайне прийняття в Коперник. На прийнятті був присутній Впр. о. Жидан і виголосив Листопадовий реферат. По рефераті переведено збірку на Канадійський Червоний Хрест. Гроші передано місцевому комітетові.

Один з присутніх.

Весільна забава

(Петфайндер, Алта.)

Дня 3 листопада відбулася весільна забава в панство Дмитра й Марії Яцій у Мирнамі. Вони дружили свого сина Івана з панною Марією Ґедз.

Молодят Івана і Марію звінчав о. М. Пасічник. Весілля відбулося в їх власнім домі. Помимо кепської дороги запрошені гості прибули на весілля, щоб звеличати ту забаву якнайкраще, бо їх люди поважають як чесну українську родину.

Весільна забава відбулася взірцево так, що приємно згадати її.

Гості зложили побажання молодятам а батькам їх подякували за гостину.

При тій нагоді зложили лепту на Українські Вісти, і за це жертводавцям щира подяка.

Жертвували отсі пані й панове:

По 25 центів: Дмитро Яцій, пані Марія Д. Яцій, Павло Кіт, пані Ксенька П. Кіш, Дмитро Чапельський, п. Кулій, Захарій Стороженко, Семен Миськів, Лев Голубович, Том Юзвишин. Михайло Демчук 10 цт.

Разом **$2.60**

Павло Кіт.

Полудневий Едмонтон, Алта.

Приятелі і знайомі справили несподіванку-забаву для п-ва Легких. Підчас того п. Степан Сахман спімнув добрим словом про наш дорогий часопис "Українські Вісти", а п. Мостович перевів збірку на пресовий фонд.

Присутній.

Із 500,000 фармерів у Тексасі, Злучених Державах, 75,000 не тримають курей ні іншого дробу, а 120,000 не мають ні [illegible]

Мусідора, Алта.

(Весільний дзвін).

Дня 9-го листопада повінчалися п. Михайло Котович з панною Єленою Вольською. Тайну супружжя уділив о. Л. Джіголик у домі п. Вольського. При обіді о. Джіголик кількома словами згадали про важність згоди і любови в родині. Бо де згода в родині й де любов, там сам Бог пробуває і благословить таку родину. Також о. Джіголик згадав, що найбільше крім релігії до цього причинилася католицька преса. Тому попросив, щоб присутні зложили щось на пресу. Збіркою зайнявся п. Максим Палійчук. Зі збірки призначено $1.00 на "Українські Вісти". Щира подяка всім тим, що не забувають при забаві й про свою пресу.

Присутній.

Посмертна згадка

Дня 23 жовтня ц. р. упокоїлася в Бозі в Монтреалі бл. п. Анна Заяць. Тлінні останки Покійної перевезено з Монтреалу до Вінніпеґу, де зложено їх на вічний спочинок на цвинтарі Всіх Святих. Тіло Покійної прямо з залізничого двірця СПР перевезено дня 28 жовтня до церкви св. Володимира й Ольги. О годині 10-ій о. Д-р В. Кушнір відправив, при асисті Всеч. о. С. Семчука, о. Сенькова Ч.С.В.В. о. І. Шпитковського, о. П. Божика і о. П. Серветника Заупокійну Службу Божу, при чім виголосив посмертне слово.

Похорон зачався пополудні о годині 2.30 при співучасти всіх згаданих Духовних Отців та при численно зібраному народі. Опісля перевезено тлінні останки бл. п. Анни Заяць на цвинтар Всіх Святих.

Покійна оставила двоє дітей: Всеч. о. Михайла Заяця й доньку Марію Томюк у Монтреалі. Крім цього одну сестру, пані Барію Зізлик у Телфорд, Ман.

При смерти бл. п. Анни Заяць був присутній її син о. Михайло Заяць і він уділив їй послідніх Святих Тайн.

Покійна спочила на цвинтарі Всіх Святих, побіч свого мужа бл. п. Павла, котрий упокоївся в 1936 році.

Вічна її память.

ПОДЯКА

Цею дорогою хочемо подякувати всім тим добрим людям, що взяли участь у похороні нашої Матері бл. п. Анни Заяць. Передовсім складаємо щиру подяку Їх Ексцеленції Кир Василієві за ласкаве пересилання нам співчуття через Впр. о. Д-ра В. Кушніра. Дякуємо також о. д-рові В. Кушніреві, парохові церкви св. Володимира й Ольги та всім Впр. Отцям, які хотіли в цей такий тяжкий для нас час стати з помічччю й порадою. Дякуємо рівночасно всім добрим людям та знайомим, що так численно зійшлися та, мимо непривітної погоди, зробили послідню прислугу нашій Матері.

Всіх Вас нехай Господь благословить.

о. Михайло Заяць,

Посмертна згадка

28. жовтня помер в едмонтонськім шпиталі Іван Збура зі Скаро, Алта. Він дожив глибокої старости, 81 літ життя, полишив 3 синів і 4 доньки. Другого листопада тіло привезено амбулянсом до Скаро і в церкві відбувся величавий похорон, який відправили два Отці: Впр. о. Сіянчук, ЧСВВ з Мондеру відправив Службу Божу, а Впр. о. Шевчук, ЧСВВ з Едмонтону виголосив пращальну проповідь і відправив похорон з місцевими дяками Теодором і Григорієм Козяком. По похороні відбувся спільний обід, на якім п. В. Федиляк піддав ґарку зробити збірку на нашу пресу. Зібрано $4.65, в тім по долярови від обох синів покійного. З того призначено $2.35 на "У. Вісти", а $2.30 на "Світло".

Покійний походив з Галичини, чортківського повіту, з села Звиняч. Перший виїхав з того села 1893 з родиною до Канади і поселився на фармі в околиці Скаро, як перший піонір цеї околиці. Перебув всілякі часи і бачив неодні спроби сектантів підкопати віру в наших Українців, але католиком остав до смерти, до якої приготовився по християнськи.

Сусід.

Вашингтон справив Розвел-

НА НОВІЙ ПОЗИЦІЇ

(Алвена, Саск.)

ДАВНІШЕ А ТЕПЕР

Минуло кільканадцять літ з того часу, як я обслугував фармерські парохії. За той час багато змінилося. Старші люди вимерли або добре постарілися, а молодь, що тепер доростає, це продукт нових, непевних часів. Достатність фармерів минулася, тепер худі літа. Нема багато коштовних автомобілів, як давніше. На дорогах фармерських видно по більшій части старі троки й авта. А дороги справді бідні, ті самі, що тому кільканадцять літ. Ані сліду уліпшення. Фармерам добрі дороги конечно потрібні. Одно, чого давніше не було, це забудовані залубні з огрівачем у середині на зиму. Серед найбільшого морозу їдете як у добре огрітій хаті. В цих околицях по кількох літах посухи це перший рік урожайний, та друга біда: бо зерна не можна більше продати як 8 бушлів з акра засіяного поля. Деякі з того не можуть скористати, бо по причині неврожаю з акра зібрали всього пять бушлів. Однак великого нарікання нема. Многі навіть удоволені, бо всі зрівняні, і багаті й бідні мають право продати означену кількість бушлів від акра. Але це зрівняння тільки позірне. Схід Канади не розуміє скрутного положення заходу. Один онтерійський посол до Оттави, мій особистий приятель, нарікав на послів з Заходу, бо вони в парляменті говорять тільки про пшеницю. І мусять. Що кого болить, про те він і говорить.

Містечко Алвена.

У моїм місійнім окрузі є пять величавих і дорогих церков. Огрівання добре, бо є форнеси. Є всюди потрібні ризи і книги церковні. Всюди взірцевий порядок і чистота. Шеста церква, відмінна стилем, ще не викінчена — то церква в самім містечку Алвені. Містечко недавне, повстало тому кілька літ. Мешканці всі Українці крім одного Єврея, двох Англійців і кількох Поляків. Мейор Українець, постместер, учитель, всі склепарі, секційний форман — Українці. Елеваторів чотири, склепів досить. Провінція має тут склеп продажу пива й вина, але не видно по дорогах так багато паперу з фляшок від пива, як то бачив я давніше в інших місцевостях. Чи є які тайні склепи з гострішим напитком — не знаю, бо не видно пяних на нашім "мейн стріті". Недавно бачив, що йшли боком, то клякали, то ставали, а потім взялися за плечі й разом "заганяли качки", але то були якісь зайшлі, не тутешні люди. Лотів — парцель під будову є ще досить і містечко радо витає всіх, особливо старих фармерів на пенсії. А таким у містечку безпечніше як на фармі, де нападають бандити і в жорстокий спосіб вимушують гроші.

При будові нової церкви.

Я родом міщанин, але тепер ні, бо мешкаю близько міста, але на фармі, що до міста не належить. На тій самій фармі збудована українська греко-католицька церква. Це є одинока церква в місті й вона може вповні заспокоїти духовні потреби Українців містечка і околиці, майже всі хрещені й виховані в Церкві греко-католицькій. Будинок церковний ще не викінчений, донедавна крізь шпари заглядало сонце до середини, але перед приходом гострої зими трости й парохіяни роздобули трохи гроша й важніші місця викінчили. В четвер перед св. Димитрієм ми вкладали нову підлогу. І я пробував. Раз молотком по пальцях, раз по цвяхові, раз по дошці. Та майстер сказав, що треба бити по цвяхові, можна по пальцях, але по дошці ні, бо підлога буде зле виглядати. Тому, коли прийшли кілька помічників, я взявся на цілий день до менш відповідальної роботи. На другий день ми пішли кінчити підлогу, бо надходить день св. Михаїла, а в тутешній церкві буде храм.

Школи і просвітні інституції.

У школах в тутешній околиці майже всюди вчуть учителі Українці, греко-католики. Видно рацію іспування Бурси Братства Українців Католиків у Саскатуні і її вплив. Давніше, коли не було цеї бурси, були вчителі, що не цілком знаходилися на своїм місці.

При більших церквах є просторі парохіяльні доми для просвітно - культурної праці. Майже всюди є добрі аматори й режісери, що потраплять виставити навіть труднішу штуку. Є хор церковний при церкві на Ланівцях і на Алвені коло Гаврищуків. Першим дірігує п. Гавлюк, учитель, другим — п. Скакун, молодий, образований фармер. Тяжко відбувати проби в літі по причині роботи на фармі, а зимою по причині зимна і злих доріг, а найбільше тому, що не всі відчувають потребу гарного співу в наших церквах. Є відділи Братства Українців Католиків, а один з тутешніх парохіян, п. Кобринський, є головним скарбником від часів першого зїзду. Поширені тут часописи "Українські Вісти" й "Будучність Нації", але як широко поширені, годі мені наразі сказати.

Є багато справ ясніших і темніших, на які здалося б звернути увагу, та на це тепер не час.

о.М.Оленьчук.

БУДУТЬ ПИЛЬНУВАТИ КАНАДІЙСЬКОЇ ГРАНИЦІ

Американські і канадійські власти умовились про скріплений нагляд над границею між Злученими Державами і Канадою. Принято заходи, щоб спинити мандрівки й комунікацію груп, що займаються шпіонажею і протидержавною агітацією.

В Туреччині тепер бушують ріжні шпиги. Найбільше їх вислала туди Німеччина.

Грецький князь Павло з дружиною.

Дрібні вістки

Злучені Держави мають зібрати в наступному році на $1,000,000,000 податку більше як у попередньому році. Для тієї цілі наложать вищі оподаткування на содові напитки, цінні папери, особисті прибутки, й на надмірні прибутки ріжних корпорацій.

* *

Домініяльна влада заарештувала 24-ох бувших робітників автомобілевої фабрики Краслера в Виндзорі, Онт., за неповинування законові про оборону Канади.

* *

Лондон заперечив поголоски будьто би британський міністр лорд Галифакс мав уступити зі свого уряду. На тому тижні вперто кружляли вістки, що Галифакс мав уступити, а на його місце прийти Антоні Іден.

* *

Москалі "запросили" 1,000 селян з Латвії, Естонії й Литви на рільничу виставу до Москви. Хотять там показати цим новим кріпакам які осяги зробила "квітуча батьківщина світової революції". Завели б їх на українські села, там, де "чорніші чорнії землі блукають люди", а мали б що ті нові кріпаки розказати своїм землякам.

* *

Зі старих невжитків алюмінових баняків та сковород, що зібрано недавно по краю Великої Британії, вироблено вже тисячу літаків, які тепер літають понад Британією й боронять край від ворога.

* *

Британські хлопці, що належуть до пластових дружин, сповняють багато праці, що злучена з обороною краю. В минулому місяці вони зрубали 8,000 дубів.

* *

Біля Торонта відкрито для норвезьких летунів летничу базу й названо її "Мала Норвегія." Там вишколюються на військових летунів кілька сот Норвежців, що їх зрекрутовано з Канади і з тих, що вивтікали зі свого рідного краю після того як Норвегію захопили Німці.

* *

Найцінніщим сотворінням у світі є звичайний червяк, бо він є природнім "плугом" для землі. Червяки роблять діри в землі й це сприяє її провітрюванню а також дощева вода може легше та скоріше заходити до підгрунтя. Це так би мовити, природна іригаційна система. Навіть рослини з цього користають безпосередньо, бо проростання насіння улегшується там, де червяки поробили дірочки в грунті.

* *

Премієр Манітоби, Брекен, говорить, що одна третина населення тої провінції з взявана з хліборобством й та власне частина дістає тільки одну двадцяту частину загального прибутку провінції. Можливо що він має рацію, але як зарадити тій ситуації?

* *

З Лондону офіційно подано, що підчас нападу німецького панцирника на британський конвой між Канадою й Ірляндією затонули тільки 4 кораблі на 38, що плили разом.

* *

91,000 автомобілів було в Алберті в останньому році. Стільки видано лайсенсів з плитами. Тут не враховані троки. Це найбільше дотепер число.

* *

Виріб самогону коштовна річ. Поліцийний суддя в Едмонтоні засудив якогось В. Ченюка на $500 кари і шість місяців вязниці, а коли б не заплатив гривни, то має відсидіти додатково 6 місяців. В Ченюка знайдено пів гальона самогону й решткі браги. Ченюк давніше був у суді за "домашню індустрію".

* *

Еспанський диктатор Франко робить старання відновити еспанські впливи в латинській Америці.

Цікаві речі

Військовий кріс "Мавзер", що його виробили в Німеччині 1863 року а потім ріжні знавці уліпшили, вживають тепер армії 21 держав. У Злучених Державах його звуть "Спрінгфілд модел 1903" а в Японії — "Аріска."

Живі сотворіня потребують вітамінів для зрівноважування дієти та для енергії своїх органів. Одначе їхня вага така незначна, що одна унція вітаміну А вистарчить для людини на протяг 75 років.

Ріжні тіла даються розбити фізичним способом на молекули, хемічним — на атоми, електричним — на електрони. А ті електрони такі дрібнесенькі, що як би взяти одну помаранчу й один електрон та й побільшити їх разом до тої міри, що помаранча стала б така велика як наша земля, то електрону людське око все таки не могло б добачити.

Коли перещепити скіру з одної людини на другу, вона не зростеться з тим чужим тілом; коли ж перещепити скіру з одного місця того самого тіла на друге, воно зростається. Це тому, що клітини ріжняться своєю будовою.

ДЕ ЗНАЙТИ ДОБРУ ФАРМУ?

Де знайти добру фарму? Над цим питанням застановляються багато людей. Не лиш робітники, яким уже надокучило працювати для когось і вони хотять поселитись на землі; не лиш бизнесмени, яким навприкрилось те саме заняття й вони хотять дихати трохи свіжим повітрям. Земля, більше землі, вабить особливо фармерів і то у всіх провінціях, у всіх околицях.

В давно заселених околицях фармері мають дві проблеми. Перша: земля, яку вони управляють вже 30 або 40 років, як то кажуть — "старіється". З кожним роком кидається більше бурянів, з кожним роком земля та менше родить. Є околиці, де колись, і то через довгі роки, земля видавала по 35, 40 та то й по 50 бушлів пшениці з акра, а тепер як половину з того зародить, то кажуть, що врожай добрий. Але менший збір відбивається на добробуті фармера. Фармер це завважує. Він бачить, що земля потребує більше праці, більше видатків, як колись, а прихід з неї менший. Отже фармері в тих околицях шукають нової, свіжої землі в інших сторонах.

Друге: Колись поселенці шукали землі лиш для себе. Тепер уже підросли їх діти. Жениться один син, другий. Треба їм щось дати, треба їх десь примістити. Добре, як є кілька фармів у господаря і він має чим ділити. Але що робити, як є лиш одна фарма? Тоді треба для синів шукати землі. Земля в сусідстві дорога й тяжко її докупитись. Отже треба шукати таншої, хоч може й ліпшої землі, але в других околицях.

Є ще й інші причини, чому люди постійно шукають землі, але вистарчить хіба цих дві.

Не треба багато пояснювати кількo варт для чоловіка те, коли він знайде добру землю і в добрій околиці. Від того залежить вся будучність того чоловіка.

аКнадійські Державні Залізниці (Сіенар) знали яку вартість має для поселенців добра порада й поміч у знайденю землі, а тому для добра поселенців отворили вони свій Кольонізаційний Відділ. Такий сіенарський Кольонізаційний Відділ існує в Едмонтоні ще від 1919 року. За той час допоміг той Кольонізаційний Відділ тисячам людей — тим, що приїхали зі Старого Краю і тим фармерм з інших провінцій, або і з інших сторін Алберти, які хотіли поселитись на землі в околиці Едмонтону.

Для добра поселенців Кольонізаційний Відділ Канадійських Державних Залізниць має досвідчених людей, знавців землі, агрономів та подорожуючих урядників, які розслідкують ріжні околиці, шукають землі на продаж, провірюють яка та земля та кілько вона варт, а все те роблять вони для того, що як хтось вдасться до них за фармою, то вони мають готові інформації про ріжні фарми, в ріжних околицях і радо служать інформаціями, що їх вони самі зібрали.

Важне й те, що вся та обслуга, яку дає Кольонізаційний Відділ Канадійських Державних Залізниць — є безплатна. Чи ви купите землю від власника чи ні, чи ви винаймаєте державну землю в тих околицях де вам порадять, чи ви не винаймаєте — вас нічого не коштує.

Така поміч у вишукуванню землі є дуже цінна для кожного поселенця, а тому хто лиш є зацікавлений у набуттю землі в середній або північній Алберті, повинен вдатись до "Сіенарського" Кольонізаційного Відділу в Едмонтоні особисто або листовно. Хто не вміє писати по англійськи, може писати в українській мові на таку адресу:

C.N.R. COLONIZATION DEPT.,
10418-101st Street, Edmonton, Alta.

Моркемб, Алта.

(Несподіванка)

В суботу вечером, 9-го листопада, сусіди і знайомі устроїли несподіванку п. Степанові Миському і його дружині з нагоди їх подружого життя. При вечері о. Л. Джіголик кількома словами згадав про заслуги й працю панства Миськових у парохії і громаді. При вечері були присутні всі їхні діти й жонатий син з невісткою. По відспіванні многоліття присутні зложили і вручили свій дарунок та й дальше забавлялись до пізної пори.

При кінці забави п. Павло Хміляр занявся збіркою на пресу й зібрав $2.50 Честь таким гостям, котрі при забаві не забувають і про свою пресу.

Присутній.

ГОСПОДАРСЬКІ ЗАСОБИ ВІЙНИ

Військова сила держав вимірюється не лише кількістю вояків та зброї, а й сировини, потрібної для виробу зброї та амуниції.

Міжнародна комісія для досліду сировини, що існувала кілька літ при Лізі Націй, виробила була свого часу меморіял для секретаріяту, в якім подала, як на рік 1937 розпреділювалися світові скарби сировини поміж окремими державами.

З того меморіялу видно, що більшість світових скарбів скупчувалася в руках Злучених Держав та Англії. Від того часу ні Злучені Держави ні Англія нічого не стратили. Тому меморіял фактично показує й на сьогодні розподіл скарбів сировини між теперішніми ворогуючими таборами.

Злучені Держави посідають найбільше сірки — 72.1%, нафти — 59.5, бавовни — 49, бавовняного насіння — 44.5, копри — 34.5, камінного вугілля — 34, деревної масти — 21, міді — 15.9.

Велика Британія посідає найбільше ніклю — 85.7%, сезаму — 78.3, аришиду — 62.2, кавчуку — 57.9, льону — 50.1, пальмового олію — 48.4, олова — 43.7, цинку — 31.8, цини — 42.5.

Злучені Держави разом з Англією мають в своїх руках більшість ніклю — 85.9, сірки — 72.1, алуміню — 69.9, бавовни — 66.3, бавовняного насіння — 64.4, копри — 64, олова — 62.5, льону — 62.5, нафти — 61, цинку — 60.2, камінного вугілля — 58.7, кавчуку — 57.9%.

Залізної руди Злучені Держави й Англія посідають лиш 32.4; Франція — 28.6; СССР — 18.4; решта держав — 20.1. При знищенні невтралітету Франції й СССР перевага буде по стороні диктатур.

Значна кількість кавчуку є в невтральній Голяндії — 37.4, і Франції — 2. Шовк у невтральних (Хіна) та ворожих державах (Японія) — 97.3.

Німеччина в 1937 здобувала на своїх просторах потасових солей — 59.5, камінного вугілля — 12.4, цинку — 9.3, олова — 4.3, а залізної руди — 4%.

Італія на своїх просторах здобувала сірки — 20.3, копри — 17.8, алумінія — 10.3, шовку — 6.3%.

Японія виробляла 80.9 шовку.

З цього короткого перегляду видно, що Злучені Держави і Британія мають в своїх руках найбільше світових скарбів сировини. Противна сторона має їх значно менше, але підживляється дещо з невтральних та невтралізованих країн.

До цього необхідно додати, що здобування сировини залежить, ще й від фінансових можливостей. Без капіталу всі природні скарби не рушаться. Сама державна примусова праця оживити їх також не може. Потрібні фінанси. Велика більшість золотого запасу переховується в Америці і є в розпорядимости Злучених Держав.

Отже й фінансовий чинник по стороні Америки й Англії. Це дає підставу робити висновок, що поскільки війна залежатиме від господарського чинника, то її виграє Англія за допомогою Америки.

("Народня Воля")

о. П. Божик

Що бачив я у Східній Канаді

Брентфорт, як вже сказано в горі не надто велике місто, однак в індустрії Канади відограло поважну ролю, тут виробляють вогнетревалі дахівки, що мають вигляд мов цегла. Тими дахівками покривають не тільки дахи, але й стіни з надвору в будинках. Будинки покриті тими дахівками бачимо то тут, то там у містах і місточках в цілій Канаді.

Др. Александер Бел.

Крім штучних дахівок, про які сказано в горі, місто Брендфорт знане світові із того, що в нім жив Др. Александер Бел і там винайшов телефон, яким нині послугуються всі народи. Він Шотляндець по народности, мав фарму 1 милю за Брендфортом зі східно-полудневого боку. Він був ленгвіст, що знав чужі мови: англійську німецьку, французьку та інші і був професором глухонімих в Бостоні в Злучених Державах, звідки на літо приїздив на свою фарму. Др. Бел родився 1847 р. в Еденбурзі, в Шотляндії, помер 1922 в Бостоні, а тіло його перевезено до Еденбургу і там поховано. На систему телефону винахідник попав 1874 р. та заки телефон був можливий до вжитку, взяло два роки тяжкої умислової і технічної праці і 10. серпня 1876 р. перший раз заговорив ним з Брендфорту до Парижа, в Онтаріо, на віддалі сім миль. Довідавшись про винахідника і його славний винахід, я почув себе гордим з того, що Канада, моя прибрана вітчина славиться не тільки необчисленним богацтвом, буйними ланами та просторами і широкою свободою, але й славним винаходом, який став в пригоді всім культурним народам; бо ніколи не думав я, що телефон побачив перший раз світ в Канаді і то в тім місті, де жиють і промишляють Українці, мої брати по вірі і плоті.

Вечеріло. Сонце засунулось за сиву хмару далеко на заході, що там бованіла, — я сказав до обох молодих Отців, щоб поїхати на фарму славного винахідника, бо цікавий був я побачити ту землю, по якій ходив славний мислитель. Ми поїхали всі три самоходом. Зараз за містом зі східного боку, де колувала дорога в лісок, на самім скруті стояла невелика площа, чистенько викошена мурава, на ній троха з боку находився памятник, збудований містом славному мислителеві. Була це гранітова плита, около чотири фути широка, а яких вісім фітів довга, краї мала вирізблені, які троха нависали мов стріха на плиту. Під плитою находився масивний фундамент, також гранітовий й одна ступанка до фундаменту. На плиті з лівого боку зображена постать мужчини, яка дещо похилена вперед, тримає слухавку телефона коло уха; у правім кінці плити три ангели летять один біля другого, телефонічний дріт лучить постать з ангелами. В долині на платі вирита дидакція, фраза в честь мислителя, якої зміст на жаль я не записав собі.

А де земля, на якій жив Др. Бел, запитав я цікаво якогось мужчину, білявого, з засуканими рукавами, що сидів недалеко памятника й ліниво попакував свою маленьку люлечку. Він мовчки показав головою, щоб їхати дальше.

Самоходом ми поїхали дорогою поза лісок. Як вирівналась лукова та дорога, недалеко звідси, на горбочку близько дороги стояла двоповерхова хата з дощок, помальована легко жовтою фарбою роги хати і футрини коло вікон і дверей були мальовані брунатною фарбою. В цій хаті жив славний мислитель Др. Александер Бел. Перед хатою находилась гарно викошена мурава, а трохи з боку від хати зі східньої сторони стояла невелика стайня, мальована червоною фарбою. Перед самим порогом хати стояли 2 самоходи, якими прибули якісь люди з Америки, щоб побачити домівку славного винахідника.

Я й оба молоді Отці вступили до хати. Сінки чистенькі. По обох боках коритару находились обширні дві кімнати. Під стінами в кімнатах находились шкляні шафи, в них були перші слухавки телефонічні, шрубки, якісь дроти, ключі й інше якесь знаряддя. Цим знаряддям батько телефону випробовував свій винахід. На стінах в обох кімнатах находились портрети винахідника, з молодих його літ, школа глухо-німих в Бостоні, в якій працював Др. Бел, а також школа в Еденбургу, в якій учився винахідник. На одним образі була змальована хата, в якій винахідник родився.

Та вже найгарніше представлявся портрет винахідника в повнім віку, мав товсті позолочені рами, міг мати 30Х40 цалів розміру. Др. Бел стоїть на образі у фраку, чорнявий, лице шляхотне, бє з него глибока мудрість. Постать висока, худощава.

Американці, яких авта стояли на дворі, три жінки і три мужчини, прилично одіті оглядали музей мислителя, вільно ходили від одної шафи до другої і щось пояснювали одні одним.

Цей музей утримує місто Брендфорт своїми грішми, а бабуня, яка вийшла до нас зі задньої кімнати, що там мешкає зі своїм чоловіком, сказала нам, що вона і її муж доглядають той дім й обійстя, та що нема такої днини, щоб не приїздили люди Бог знає звідки, з наміром бачити музей великого мислителя. В сінях є книга, де підписуються прихожі, подають свої імена і місцевість. Я і мої сопутники, оба молоді Отці, підписалися в тій визитовій книзі та подали наші місцевости. Я глядів у книзі за українськими іменами, але не міг знайти. Мабуть ми були перші Українці, що відвідали музей великого винахідника.

XXIX.

Подорож до Вотерфорту, Онт.

Як я вже сказав в горі, цей день, це була неділя, 28. серпня. Ми всі три повечерали в одних наших чесних Українців греко-католиків, які нас дуже щиро просили невідмовити їх просьбі. Жалую, що не записав їх імена, щоб міг ось тут зазначити, хто вони були та як називалися. Щирі це люди, дай їм Господи здоровля, довге життя і щастя.

Сонечко висунулося ізза хмари на заході, забагрило "на добраніч" спокійне Онтеріо, — ми всі три сіли в авто і поїхали поспішно до Ватерфорду, який находиться від Брендфорту около двацять миль на полудневім заході. Дорога прегарна, асфальтована, висаджена деревами по 2 боках. Поволи згасали проміні світильника небесного, а зірниці-посестри одна по одній виступали в танок по широкім небосклоні, який неначе безмежний килим спочивав над прекрасним та спокійнім Онтеріо. Дорогою бреніли безконечно самоходи то в один, то другий бік, деякі нас перебігали, а деяких ми своїм автом переганяли і кожде авто мов великими очима світило перед собою тими світлами, що вміщені недалеко передних коліс. Всі авта час від часу трубіли, давали знати, щоб ми не наїхали на них, та не зробили непотрібного випадку. Мій син, молодий о. В. Божик і собі трубів своїм автом. Всеч. о. Борецький в заднім сідаку в авті, пів голосом затягнув церковну пісню "Плотію уснув, яко мертвл", яку співають дяки підчас великодної утрені. Прегарний має він голос й уважно виконував чвертки, вісімки, ба навіть шіснайцятки ноти в тій чудовій пісні.

Я не говорив цим разом нічого до мого сина, який був для мене весь час моїм шофером, ані він до мене. В моїй уяві весь час стояв памятник мислителя п. Бела, його дім, в якім він жив і вишукав телефон і його шляхотна постава на образі. Я уявляв собі, що Англійці у Брендфорті великий нарід, коли постарались о те, щоби вшанувати на вічну память мислителя телефону. В тій категорії думки, мимохіть прийшли мені на гадку наші милі Українці, — нарід з якого я вийшов.

Чи Українці в Канаді також збудувалиб памятник якому заслуженому нашому мужові? В котрім місті малиб збудувати, і кому би збудувати? Мимохіть упав я на думку, що запроектований памятник о. Маркіяна Шашкевича у Вінніпеґу находиться в стані будови, — я так дуже хотів той памятник вже таки бачити! О. Маркіян будитель землі галицької, товк молотом слова і письма народню темноту, світоч й орел народньої мови і думки.

Також канадійська Україна, думав я мусить збудувати десь в Алберті памятник Іванові Пилиповому і Василеві Ілинякові, цим двом відважним і першим українським емігрантам, які показали нам стежку до Канади, де знайшли ми для себе кращу долю і життя. Коли нашого народу, думав я стало в Канаді на те, що понабудовували ріжні салі, тощо, то стане його і на те, щоб побудувати також памятники тим, що на це заслугують... Наш нарід і під цим зглядом покаже скорше, чи пізніше свою свідомість і могутність.

(Далі буде.)

DAVID S. KLINE

Ирвінг Клайн

отим має честь проголосити отворення свого

ЦІЛКОМ МОДЕРНОГО "ПОШИРЕНОГО"

ОПТИЧНОГО ЗАВЕДЕННЯ

Наукова Екзаминація Очей з наймодернішим ляборато-рійним вирядом для тої цілі.

Для побачення телефонуйте 23582.

IRVING KLINE
Registered Optometrist
10117 Jasper Ave., Edmonton

ФОНД ОСІННЬОЇ КАМПАНІЇ "УКРАЇНСЬКИХ ВІСТЕЙ"

На весільній забаві в домі п-ва П. Козака в Гилліярд, Алта з нагоди вінчання їх доньки з п. П. Іваськовим, на заклик п. К. Корніцького зібрано $7.70 Збірку перевели пп. Гр. Козак і Мих. Іваськів. Допис і збірку переслов п. К. Корніцький.

Підчас несподіваної забави для п-ва Дм. Фарини, Коперник, Алта., з нагоди імянин для п. Фарини, на заклик п. Івана Мидляка зібрано ...... $5.85 Збірку й допис переслав п. Ів. Мидляк.

Пращальний вечерок для п-ва І. Петецьких в Вегревил. Алта., на заклик пані д-рової Якиміщак приніс $4.60

Збірку в сумі .... $4.50 разом з дописом переслав Всч. о. Сулятицький з Гемилтону, Онт.

1. Забава для п-ва Грицькових з нагоди 40-ліття їхнього подружжя.

2. Забава для п. Дм. Лащука в нагоди імянин.

Підчас весільної забави в п-ва Войтовичів у Виткові, Саск., зібрано на фонд "Українських Вістей ...... $3.90 Насамперед жертвували панство молоді В. і Олена Хомій по 25 центів; господарі дому п-во В. і М. Войтовичі по 25с; Гості: В. Войтович 25с, М. В. Войтович 25с, В. Карпінка 50с, В. Димян 25с, Ст. Гаврилюк 25с, П. Гаврилюк 25с, П. Білий 25с, В. Ковальчук 25с, Н. Гарбуз 25с, М. Димян 20с, Г. Войтович 10с, Ф. Войтович 10 центів. Збіркою зайнялися пп. Ст. Гаврилюк і В. Войтович.

Підчас весільної забави в домі п-ва М. Починок, Борщів, Алта., для своєї донечки Теклі з п. Йосифом Фариною переведено збірку, котра принесла $3.60

Забава з нагоди срібного весілля для п-ва П. Василиців, Мирнам, Алта., принесла $3.00

Весільна забава в домі п-ва Дм. Яція, Мирнам, Алта., з нагоди вінчання сина Івана принесла $2.50

На обіді по похороні бл. п. Івана Збури, Скаро, Алта., на заклик п. В. Фединяка зібрано $2.35

ОО. Василіяни з Мондер, Алта., дві збірці:

1. Підчас весільної забави п. Мих. Котовича з п. Єленою Вольською, Мюсідора, Алта., на заклик о. Джіголика зібрано .... $1.00 Збіркою зайнявся п. Василь Палійчук.

2. Несподіванка для п-ва Ст. Миськових з нагоди їх подружжя принесла ...... $1.25 До збірки закликав о. Джіголик, а перевів її П. Хміляр.

Збірка в українській греко-католицькій церкві в Норквей, Саск., яку зарядив **Всч. о. Н. Сірий,** принесла $2.25

Підчас привитальної несподіваної забави для новоприбувшого Всч. о. М. Пасічника в Дервент, Алта., на заклик п. В. Романюка зібрано ...... $1.45 Збірку переслала п-ні Марковська.

На забаві в п. Івана В. Єлиняка, Чипман, Алта., на заклик п. І. Проскурняка зібрано $1.00 Збіркою зайнялися пп. П. Єлиняк і Ю. Бойко.

Рурка Горигорій, Інленд, Алта. 50с

Впорядчикам збірок і жертводавцям складаємо щиросердечну подяку. Завзиваємо наше громадянство до дальших нескупих збірок на Фонд Осінньої Кампанії.

Адміністрація.

З НАРОДНЬОГО ДОМУ В ЕДМОНТОНІ

Подаємо до відома програму підприємств на цей тиждень:

(1) В середу і пятницю вечером проби співу.

(2) В суботу, 23 листопада о годині 8 вечером відбудеться — як було вже проголошено — ЗАБАВА-ПУЩЕННЯ (але без музики). Цю забаву устроює Жіноче Т-во Зоря зі смачними пиріжками, голубцями та іншими українськими стравами. По гостині-вечері будуть ріжні несподіванки. Приходіть громадно, кличте своїх знайомих, а ми запевняємо, що не пожалуєте свого часу в милім товаристві.

(3) В неділю пополудні, о годині 2.30 — відчит п. Трейсі Филипса.

(4) В неділю вечером, о годині 8.30 Аматорський Гурток відограє гарне представлення. Просимо всіх взяти численну участь.

ЗАРЯД УНД.

WE WILL NOT BE UNDERSOLD

НАША ЩОРІЧНА

РІЧНИЦЕВА ВИПРОДАЖ

ТЕПЕР У ПОВНІМ РОЗГОНІ

МИ РОЗДАЄМО ДАРУНКИ З НАГОДИ РІЧНИЦІ НАШИХ УРОДИН — ВСІМ ПОКУПЦЯМ, У ФОРМІ ЗНИЖЕНОЇ ЦІНИ.

Просимо Вас прийти на нашу гостину й поділитися високими вартостями в наших товарах, а не пожалуєте!

Все із їди, із убрань — від пивниці аж до даху — включене в цій великій випродажі. Вам оплатиться приїхати хоч би і сто миль, щоб скористати з тих знижених цін.

Ми хочемо перепросити наших добрих покупців і приятелів, які купували в нас в останніх двох тижнях. Ми жалуємо, що склеп був такий занятий обслуговуючи ощадних покупців, що ми не могли дати нашої звичайної доброї обслуги. Ми наймили більше робітників і сподіємось, що не будете вже мати багато невигод. Робіть свої закупки в нас і так щадіть гроші.

В КОЖНІМ ДЕПАРТАМЕНТІ ОБСЛУЖАТЬ ВАС УКРАЇНСЬКІ КЛЕРКИ

WE ALWAYS SELL FOR LESS

Army & Navy

DEPT. STORE — EDMONTON, ALTA.

Відчит п. Т. Филипса в Едмонтоні — 24-го листопада

П. Трейсі Филипс, який обїзжає тепер західну Канаду з лекціями, приїде до Едмонтону в суботу, 23-го листопада, а на другий день, тобто в неділю, 24-го ц. м., о год. 2.30 виголосить він лекцію в салі Українського Народнього Дому.

Дотеперішні промовин. Филипса в Манітобі й Саскачевані викликали велике зацікавлення, отже сподіємось, що український громадянство Едмонтону й околиці масово прибуде до Народнього Дому в слідуючу неділю, щоб почути цього визначного британійського політичного діяча.

ПОВІДОМЛЕННЯ

Заряд Українського Запомогового Брацтва св. о. Николая Вілліділу 15-го повідомляє членів, що надзвичайні збори відбудуться дня 24. листопада о годині 2.30 пополудні у парохіяльній салі св. Покрови при 965 Бойд улиці. Проситься членів прибути на означений час, бо будуть важні справи до полагодження.

П. Хомин, секретар.

Чипмен і околиця, увага!

Розігравка базарових тикетів на 21 листопада відбудеться, лиш не з танцем, хоч на тикетах написано, що буде танець а відтак розігравка. Отже повідомляємо всіх, що танцю не буде, тому, що українська греко-католицька парохія в Чипмен святкує свята по новому стилю, то в той час буде піст. Отже того дня, на 21-го листопада є свято св. Михаїла, є богослуження в церкві, по богослуженні в Народнім Домі перекуска і докінчення базару, бінго, а ввечері буде дуже гарна фільма, будуть освітлювати Отці з Мондеру. Отже просимо, хто ще не відослав своїх книжок, нехай пришле якнайскорше.

Заряд Укр. Нар. Дому.

Вислід міських виборів в Едмонтоні

В міських виборах в Едмонтоні, 13 листопада, зістав поновно вибраний на мейора Дж. Фрай. Всі сім алдерменів були вибрані з ситизенської (міщанської) лісти.

Мейор Фрай дістав 8,044 голосів. Його опоненти Д. Ґравт 5,281, Л. Вуд 1,138.

Алдермени: Джь Огилві, Бавкот, А. Біссет, С. Парсонс, Б. Петтерсон, Фр. Мичел і С. Ґерипі дістали від 8,790 до 6,791 голосів. Провалилися 12 інших кандидатів, у тому б. мейор Дж. Кларк (4,746 голосів) і лейборитські та прогресивні кандидати.

ПОТЕПЛІЛО В АЛБЕРТІ

У вівторок минулого тижня Едмонтон був найзимнішим містом у цілій Канаді, не виключаючи далекої півночі. Було 27 степенів нижче зера. Але повіяв полуднево-західній вітер і потепліло так, що почав сніг топитися. В пятницю було 48 степенів вище зера. В неділю знов похолодніло.

Нелюдський злочин у Скрентоні, Па.

Невідомий злочинець заложив минулого четверга вечером динамітовий набій до автомобіля скрентонського лікаря Е. Ребгорна. Динаміт вибух в хвилині, коли до автомобіля всідали діти д-ра Ребгорна, щоб відвезти листа на пошту. Від вибуху згинула на місці 17-літня дочка Лоіс і 19-літній син Виллям. Друга дочка, 11-літня Джін, врятувалась тим, що запізнилась і остала кілька кроків позаду.

Вибух стався, коли Лоіс і Виллям разом отворили передні двері автомобіля. Передтим Виллям поклав на заднє сидження в автомобілі собачку і при цьому непомітив нічого. Дивним випадком собачка остала жива.

Поліція шукає за винним. Припускають, що злочину доконав якийсь огірчений хворий, якому здавалось, що др. Ребгорн не вилікував його як слід. В Скрентоні вже два рази за останніх 25 літ помішані на умі пацієнти виконали замахи на лікарів.

ЗБІРКОВА КАМПАНІЯ РКУК НА ЗАКУП АМБУЛЯНСІВ ДЛЯ ЧЕРВОНОГО ХРЕСТА

Згідно з "Комунікатом" виданим Комітетом Українських Канадійців, Екзекутива РКУК повідомляє всіх своїх членів і прихильників, які брали і беруть участь у Збірковій Кампанії РКУК на Закуп Амбулянсів для Канадійського Червоного Хреста, що ця кампанія продовжається безперервно. Тому просимо всіх, які одержали книжечки квітарів кампанію продовжати. Гроші які є на руках переслати до канцелярії РКУК. Коли Комітет Українських Канадійців буде встані перебрати книжки Репрезентаційного Комітету Українців Канади, так тоді ми це подамо до загального відома. Припиняти збіркову акцію лиш пошкодить збірковій кампанії, на чім потерпить українське імя. Хай кожний місцевий комітет збіркової кампанії доложить усіх зусиль, щоб перепровадити збірку успішно в своїй місцевості до 1-го грудня. Вже зібрані жертви слати на адресу:

40 миль дороги при 30 степенях нижче зера

Канадійська північ має свою принаду але також грозу. 130 миль на північ від містеча Піс Ривер плили лодкою пять осіб, між ними одна жінка. Несподіваний мороз скував ріку ледом і подорожні мусіли виректися лодки. 40 миль дороги до своєї маленької оселі мусіли вони перейти пішки при 30 степенях нижче зера. Ніч провели в неопаленім шеку без вікна, дверей. Щойно по чотирьох невиносних днях добилися домів, виснажені, але здорові.

Канадійські комуністи далі "працюють"

Яких тисячу студентів в університеті МкҐілл у Монтреалі одержли ріжними шляхами комуністичні летючки. Ті летючки видала Комуністична Ліга Молоді (Комсомол) Квебеку і в них дико нападає на канадійську владу й на заряд університету.

Поліція робить доходження хто ті летючки друкував, хто розкидав і хто взагалі несе за них відповідальність.

ЯК ПЕРЕВОЗИЛИ МЕДВЕДІВ

Кілька тижнів тому, з Джеспер Державного Парку було вислано до Нової Зеляндії 3-х медведів та 2-х бобрів. У часі подорожування кожний бобр буде діставати шість патиків дерева щодня й четвертину головки капусти та чотири моркви. Медведі будуть діставати по одному фунтові яблук, по фунтові моркви й по два хліби денно.

Переговори про обмін базами на Далекому Сході

З урядових кол у Вашингтоні повідомляють, що вже кілька місяців ведуться необовязуючі розмови про вживання американською фльотою морських баз в англійській кольонії Сингапур, та в Австралії. Те саме доносять з Лондону. Американський департамент закордонних справ пояснює, що ті розмови були інформативні і ніякої умови не заключено. Встановлено тільки справи, які прийдеться вирішити, колиб показалось, що це треба зробити.

Рівночасно з Гонолюлю доносять, що там невідомо куди поділась велика частина американської фльоти, яка виплила недавно в довшу дорогу, заосмотрена так, як до війни. Припускають, що вона находиться десь на морських шляхах, що ведуть з Японії до Голяндської Індії й Індохіни.

Повищі вістки появились одночасно з поголосками, що Японія скупчує свою фльоту в південній частині Спокійного Океану, та що готовиться до військової акції на південь від Хіни.

Деякі коментатори твердять, що Злучені Держави, Англія і Австралія погодились на те, щоб на випадок потреби англійські кораблі могли користуватись американськими пристанями на Гавайських Островах, Ґуам і Филипинах, а американська фльота могла мати свої бази в Сингапур, Гонк Конг і в Австралії.

Міські вибори у Вінніпеґу

До міських виборів цього року на міського радного став Українець, **Василь Шкраба.** Від наших виборців самих в північній части міста буде залежати, чи він вийде, чи ні. Часи грізні і насувається можливість потреби всякої помочі і заступництва. Тому обовязком кожного розумного чоловіка є віддати свій голос на доброго кандидата — а таким певно не будуть ясні чи підроблені комуністи, але загально знані і шановані кандидати що вже чимало разів дали доказ правдивої дбайливости про нарід і кому тільки могли, помогли.

Василь Шкраба, від літ дієвий голова Шкільної Ради цього міста, постарався про це, що у школах дають тепер безплатне молоко для недоживлених дітей. Він також подбав, щоби на північнім Вінніпеґу отворено вечірні школи для тих, що хочуть вчитися англійської мови. Впрочім виборці міста мали нераз нагоду бачити його з ріжних нагод річниць і прийнять та чути його промови.

Минулого року В. Шкраба дістав досить велике число голосів, однак замале, щоби бути вибраним на радного міста. Тепер є нагода направити помилки минулого року і дати йому повне поперття. Треба уважати, щоби не знищити свого голосу — це раз, через невідповідне писання. А по друге, треба, щоби всі наші виборці пішли голосувати навіть тоді, колиб був дощ чи сніг. Коли маємо право голосувати і наш голос в нашій демократичній Канаді цінується так само, як голос міністра чи мільйонера — то хіба чоловік сам себе не цінить і не варта того голосу, коли не іде голосувати. А хто не вміє і не хоче цінити як слід свободи, не буде її мати — втратить її. Потім нехай не нарікає, що йому кривда і біда. Він сам це все спричинив. В день виборів вінніпеґські Українці католики повинні всі голосувати на В. Шкрабу.

"СОВЄТСЬКИЙ ОПОРТУНІЗМ"

Так пише про совєтську політику найбільший японський часопис. І осторігає Японію перед оптимізмом щодо цього, що може прийти до дійсного замирення між Совєтами і Японією. Часопис твердить, що СССР зайняв "опортуністичне" становище в боротьбі тоталітарних держав з демократіями. І тому саме Совєти ведуть тайні переговори з Великою Британією, Злученими Державами та націоналістичним Китаєм.

Здається дуже дивним, але є то факт, що кожний диктатор видрапався до вершка своєї влади по "драбині свободи слова" й так скоро як лиш знайшовся на горі, раптом знищив ту свободу слова.

На продаж

ШАПА ДО НАПРАВИ ЧЕРЕВИКІВ. Продам усе, що входить в обсяг цього бизнесу, то є Машинерію, знаряди і матеріял за $250.00 готівкою.

Рент за шапу й помешкання $15 місячно. Зголошуватись до:

10322-96 St. Edmonton, Alta.

КУПУЄМО ЖИВІ КУРИ

Висилайте або доставляйте прямо. Ми запевняємо вас, що в нас дістанете найвищі ринкові ціни й чесний бизнес у всіх часах.

B. Wainberg & Co. Ltd.
10201-108th Street
EDMONTON ALBERTA

ШКЛО — ВІКНА — ДВЕРІ

ВИСИЛАЄМО КАТАЛЬОГИ ДАРОМ. Двері 1⅜" (2—5 пенельові двері) 2-6 x 6-6; 2-8 x 6-8, **$3.00.** 1⅜" вікна з двох частин з прозорим шклом 20x20 по **$1.50;** 20x24 по **$1.75;** 24x24 по **$2.00;** Зимові вікна та сама ціна. Шкло до гари **$2.00;** Виндшілд **$3.00;** Шкло до вікон, квадратовий фут. **12c.** 33% опусту при закупні всього запасу.

SASKATOON GLASS CO.
430-20th Street West, Saskatoon, Sask.

Платимо Найвищі Ціни

ринкові за яйця і за всякий живий та обскубаний (дресд) дріб. Ми гарантуємо Вам справедливу вагу і ґрейд. Шліть або доставляйте свій дріб до:

EDMONTON PRODUCE COMPANY, LIMITED
(Заснована 1930)
9516-102 Ave. Edmonton. Phone 22903

АДВОКАТИ

J. E. BASARAB, LL.B.
АДВОКАТ І НОТАР
полагоджує справи канадійські і старокраєві.
41 Gariepy Block, Edmonton, Alta.
Телефон 21642

Адвокат і Нотар
ЮРІЙ ШКВАРОК
веде свою канцелярію в
Mundare, Alta.
Полагоджує всі справи канадійські і старокраєві.

Петро Ґрещук, B.A., LL.B.
Адвокат і Нотар
веде канцелярію спільно з
TIGHE & WILSON
перепроваджує справи цивільні й кримінальні у всіх судах
716 McLeod Bldg. Edmonton
Телефон 28196

Harvie & Yanda
Адвокати й Нотарі
202 Bank of Toronto, Edmonton
Можете писати до нас по українськи

Николай Бартман, B.A. LL.B.
Адвокат
веде справи цивільні й кримінальні у всіх судах Брит. Колумбії.
501 Holden Bldg., Vancouver, B.C.

ДЛЯ ВАШИХ УСЛУГ
Знатоки в перевожуванню річей. Криті й Тягарові Вози.
Alberta Motor Express and Transfer
10332 - 104 St., Edmonton, Alta.
Тел. 26522 .. Тел. уночі 72569

ТОРГОВЕЛЬНІ ЦІНИ В ЕДМОНТОНІ

18. листопада, 1940.

ПШЕНИЦЯ —	
Но. 1. Гард	50
Но. 1. Нортерн	50
Но. 2. Нортерн	46
Но. 3. Нортерн	43
Но. 4. Нортерн	38
Но. 5. Нортерн	34
Но. 6. Нортерн	31
Фід	27
Овес —	
Но. 2. С. В.	20
Но. 3. С. В.	17
Ячмінь —	
Но. 1. С. В.	29
Но. 2. С. В.	29
Но. 3. С. В.	28
Жито —	
Но. 2. С. В.	27
Но. 3. С. В.	23

ЦІНИ ХУДОБИ

Бички —	
Добрі до вибраних	650—700
Середні	550—625
Звичайні	450—550
Ялівки —	
Добрі до вибраних	550—600
Звичайні до середніх	475—525
Корови —	
Добрі	375—425
Звичайні до середніх	300—350
Бугаї	325—450
Годівник —	
Добрі до вибраних	500—600
Інші вдолину від	500
Телята —	
Добрі	750—850
Інші вдолину від	700
Свині —	
Бейкони	7.60
Яйця —	
Гуртівники платять за посилки з фармів.	
Великі А	30—31
Середні А	28—29
А Пуллетс	20—22
Ґрейд В.	20
Ґрейд С	10—11
Сметана (з доставою) —	
Спеціяльний ґрейд	26
Но. 1.	24
Но. 2.	20
Без ґрейду	15

ЗБІЖЕВІ ЦІНИ В ВІННІПЕҐУ

18. листопада, 1940.

Пшениця —	
Но. 1. Нортерн	71
Но. 2. Нортерн	69
Но. 3. Нортерн	68
Но. 4. Нортерн	65
Но. 5. Нортерн	62
Но. 6. Нортерн	59
Фід	55
Ячмінь —	
Но. 1. С. В., 6-гранний	47
Но. 1. С. В., 2-гранний	52
Овес —	
Но. 2. С. В.	35
Но. 3. С. В.	32
Жито —	
Но. 2. С. В.	46
Но. 3. С. В.	42
Лен —	
Но. 1. С. В.	123
Но. 2. С. В.	118
Но. 3. С. В.	109

ЛІКАРІ, ДЕНТИСТИ

Д-Р ІВАН ОРОБКО
Д-Р Е. В. ЗВАРИЧ
Лікарі й Оператори
207 MOSER RYDER BUILDING
EDMONTON, ALTA.

Тел. офісу 24681. Тел. дому 27862
Д-Р М. М. СЕРЕДА
Лікар і Оператор
533 Tegler Bldg. Edmonton, Alta.

Д-Р ЙОСИФ БУЛАНЖИ
Лікар, Оператор і Акушер
BOULANGER Bldg., EDMONTON
Телефон 22009

ДОКТОР Й. МЕҐАС
Лікар, Оператор, Акушер
10164A-101st Srteet, EDMONTON
Suite 201 Kitchen Blk. Phone 24645

Тел. офісу 21221. Тел. дому 31222
ДР. ІВАН МІСЬКІВ
Лікар і Оператор
232 Tegler Bldg. Edmonton, Alta.

Д-Р І. ВЕРХОМИН
ЛІКАР І ХІРУРҐ
Пересвітлення промінями Рентгена (X-RAY), ультра-фіолетне світло і коротко-лучева машина до огрівання.
DR. J. VERCHOMIN
541 Tegler Bldg., Edmonton, Alta.
Тел. офісу 24543 . Рез. 25884

Тел. офісу 22216. Тел. дому 82219
Д-Р ВАСИЛЬ ОРОБКО
Дентист—Dentist
239 Tegler Bldg. Edmonton, Alta.

Д-Р ЮРІЙ ДРАҐАН
D.M., C.M., L.M.C.C.
Лікар, Акушер і Оператор
Член Домініяльної Ради Лікарів
з практикою по шпиталях у Рочестері, Филаделфії, Бостоні, Ню Йорку та Балтимор.
611 Canada Bldg., Saskatoon, Sask. (коло сіенарської стації)

Тел. офісу 22411. Тел. дому 82350
DR. B. N. SHLAIN
Дентист — Dentist
428 Tegler Building
EDMONTON, ALTA.

ПИТАЙТЕ ЗА —

Виробляємо в Едмонтоні.

ПРОДАЖА И ОБСЛУХА
Телефон 26421
WADE & RICHARDS
10166-102nd Street, Edmonton,
Радія — Машини до Прання, Рефріджерейтори Вестінґгавза

ДЛЯ РІДНИХ ШКІЛ
Маємо ПЕРШУ ЧИТАНКУ М. Матвійчука, ціна 45 центів. Замовлення з грішми посилайте на адр.:
UKRAINSKA TORHOWLA
806 Main St. Winnipeg, Man.